

Deje Biblické

PRE DIETKY.

OD

ALOJZA RÓDERA.



▼
V BUDAPEŠTI. 1895.

Nákladom Spolku Sv. Štefana.

UPOZORNENIE.

Táto kniha je majetkom Ústrednej
pedagogickej knižnice pri ŠPÚ v Bratislave.

Nepoškodzuju ju!

Nepožičaj ju iným bez povolenia kniž-
nice!

Odovzdaj ju v stanovenej lehote!

Knihy sa požičávajú na 1 mesiac, príp.

na z'

ce.

ruše

long

po-

ro-

nýcl

tu v

de-

ra-



2741030359

at. Lorenz

ei

Gali

Johan

II ti Liak

z Lopeji

1899

Revízia
1965

REVÍZIA

1976

Signatúra: _____

Čís. prírast.:

P28204

Čís. kv. dón.:

64 97/54

Knižnica Štátneho pedagogického
ústavu v Bratislave.

PRVÝ DIEL.
STARÝ ZÁKON.

I. Stvorenie sveta.



Čo rozumieme pod slovom svet?

Pod slovom svet rozumieme nebe, zem' a všetko čo je.

Kdo stvoril svet?

Boh stvoril svet.

Z čeho stvoril Boh svet?

Z ničeho.

Za kolko dni stvoril Boh svet?

Za šesť dní; nie síce preto, jakby ho on nebol mohol v okamženi stvorit', než preto, že sa nekonečnej jeho múdrosti tak l'úbilo.

Jakým poriadkom stvoril Boh svet?

Prvý deň stvoril svetlo; druhý deň oblaku ne-

beskú; tretí deň oddelil vodu od zeme, ktorá hned rozličné byliny a ovoce plodila; štvrtý deň stvoril slunce, mesiac a hviezdy; piaty deň ryby a ptáctvo; šiesty deň štvornohé tvory a zemeplazov.

Konečne koho stvoril Boh šiesty deň?

Človeka.

Z čeho a jako stvoril Boh človeka?

Utvoril mu z hlíny telo, a vdýchnul doňho nesmrtnú dušu, podľa ktorej človek Bohu podobný je.

Jako sa menoval prvý človek?

Adam.

Čo činil Boh v deň siedmy?

Prestal stvoriť; požehnal a posvätil deň siedmy, zanechajúc nám príklad, aby sme aj my za šesť dní pilne pracovali, v siedmy ale, ktorý je nedela, odpočívali a ho zvlášte k službe božej zasvätili.

Čo sa učíme z dejú stvorenia?

Učíme sa: že je Boh všemohúci nekonečne múdry a dobrotivý Stvoriteľ sveta. Kľaňajme sa mu teda, milujme ho a neobrazme ho nikdy žiadnym hriechom.

II. Raj.

Kam usadil Boh prvého človeka?

Do raja.

Čo bol raj?

Velmi krásna zahrada.

Koho pripojil Boh v raji Adamovi za pomocnicu?

Ženu, menom Evu.

Jako stvoril Boh Evu?

Boh dopustil tuhý sen na Adama, potom mu vyňal jedno rebro, a stvoril z neho Evu.

Jako sa vodilo v raji Adamovi a Eve?

Velmi dobre; Boh jich miloval, žili v nevinnosti, netrpeli núdzu ani bolesť.

III. Hriech prvých ľudí.

Čo prikázal Boh v raji Adamovi?

Boh prikázal Adamovi: že zo všetkých stro-

mov v raji jest môže, jedine ze stromu vedomosti dobrého a zlého nie; lebo že ak náhle jest bude, smrťou umre.

Zachovali-li praotcovia naši tento príkaz?

Nezachovali; Eva totižto od hada, v ktorého podobe diabol bol ukrytý, zvábená, jedla z ovocia zapovedeného stromu a ponúkla s ním tiež i Adama, ktorý podobne jedol. A tak spoločne zhrešili.

Čo nasledovalo po tomto hriechu?

Praotcovia naši ztratili skrze tento hriech svú nevinnosť, vypadli z milosti Boha, ktorý jich hneď na počet táhnul; a pokutu uložil jak hadovi, tak tiež Adamovi a Eve.

Jakú pokutu uložil Boh hadovi?

Aby sa stal najpodleším medzi všemi stvormi, aby sa na bruchu plazil a prach zeme hltal.

Jakú pokutu uložil Boh Adamovi?

Aby v potu tvári svej chlieb jedol, až sa navráti do zeme, z ktorej vzatý je.

Jakú pokutu uložil Boh Eve?

Aby s bolestou dietky rodila, a mužovi svému poddaná bola.

Nechal-li jich Boh v raji?

Nenechal, lež jich odtuď von vypravil.

Čim predca potešil Boh do hriechu upadlých praotcov našich?

Tým, že jim zaslúbil, že sa z jednej ženy narodí jistý ktorý pošlápe hlavu podvodného hada.

Čo zaslúbil Boh týmito slovami praotcom našim?

Že príde Vykupiteľ, ktorý znivočí kráľovstvo diabla, a miesto neho ustanoví kráľovstvo božie; to jest: výkupi pokolenie ľudské.

IV. Kain a Abel.

Ktorí boli prvi synovia Adama a Evy?

Kain a Abel. Kain bol roľník a Abel pastier ovie.

Jako ctili Boha títo dva bratia?

Jednúc dva títo bratia obeť konali Bohu na dôkaz vďaku. Kain obetoval obilie, Abel ale baránka.

Bola-li Bohu jich obeť milá?

Abelová bola Bohu milá, nie tak ale Kainová.

Prečo?

Preto, že Abel obetoval najtučnejší kus stáda svého, Kain naproti najpodlejšie zrnó úrody svej.

Jaká náruživosť pojala Kaina, keď videl, že Abel je Bohu milší, nežli on?

Hnev, závisť, a nenávisť.

K čomu priviedly Kaina jeho hnev závisť a nenávisť?

Kain pod plaš-
tóm priateľskej
mysli vyvolal A-
bela do pola, a
tam ho zabil.

Čo sa stalo Kai-
noví pre tento hro-
zný hriech?

Pre tento hro-
zný hriech tak
ho svedomie trá-
pilo, že pokoja
nikde najst' ne-
mohol, na spôsob
úskoka sa túlal pozemi.



Čo sa učíme z príkladu Kaina a Abela?

Učíme sa: 1) že máme pravým srdcom Bohu slúžiť, 2) jak nešťastlivého činí človeka hriech a zlé svedomie.

V. Mravná zkazenosť sveta.

Jakého syna dal Boh Adamovi miesto Abela?

Séth.

Jakých bol mravov Séth a jeho potomci?

Jako Séth, tak i potomci jeho boli veľmi boha-
bojní, preto aj boli synmi hožími nazvani.

Žili-li ľudia dlho v onom veku?

Pres viacej sto rokov. Ano Mathusalem deväťsto dvať a šesťdesiat rokov žil.

Jakých boli mravov potomci Kainovi?

Potomci Kainovi boli jemu podobne zlostní; z ktorej príčiny aj synmi ľudskými boli nazvaní.

Jako sa mravne zkažil svet?

Keď sa boli jak Séthovi, tak aj Kainovi potomci veľmi rozmnožili, začali spolu obcovať, a do manželstva stupovať; z čeho nasledovalo, že sa i Séthovi potomci nakazili.

Čo sa učíme z tohoto?

Aby sme sa chránili zlého tovarýšstva, lebo ono ľahko aj dobrého pokazi.

VI. P o t o p a s v ě t a.

Čo si umienil Boh, keď videl zlosť ľudí?

Umienil si vykoreniť potopou jich spolu aj s nerozumnými stvormi.

Kdo naleznuť milosť u Boha?

Noe, ktorý v postred tej zkaženosti Bohu spravdive slúžil.

Čo rozkázal Boh Noemovi?

Aby jeden koráb, to jest jednu veľikú loď zhotovil.

Čo sa stalo, keď koráb už zhotovený bol?

Boh rozkázal Noemovi, aby so svojou manželkou, s tromi synami a s jich manželkami, vojšol do korábu, a aby so sebou vzal i niekoľko párov všetkých zvierat. Potom počalo pršať, a valil sa dážď bez prestania za štyriat dní a za štyriat nocí.

Zachránil-li kto život svoj z tých, ktorí neboli v korábe?

Ziaden; pretože voda tak vysoko nariastla, že i najvyššie vrchy pätnásť loktami prevyšila.

Po kolko dňoch počaly vody upádať?

Po stopäťdesiat dňoch, a koráb Noemov sa zastavil na jednom vrchu.

Jako vystúpil Noe z korábu?

Noe po štyricat dňoch vypustil krkavca z korábu; tento ale najdúc mrtvolu sa nenavrátil. Potom vypustil holubicu, táto ale nenaleznúc odpočívadla; nazpät priletela. Po sedmich dňoch zase vypustil holubicu, ktorá sa tiež navrátila a priniesla zelenú olivovú ratolesť v pysku. Posledne vypustil Noe ešte jednu holubicu, ktorá sa však viacej nenavrátila. Teraz teda vystúpil Noe z korábu.



Co činił Noe, keď z korábu vystúpil?

Vystavil oltár, a naznak vďačnosti učinil obetu Bohu.

Prijal-li Boh vďačne obetu Noemovu?

Ano. Boh vďačne prijal obetu Noemovu a prislúbil, že svet potopou viac nezotre. Jakožto upamätujúci znak slubu svého zanechal dúhu na nebi.

Čo sa z toho môžeme učiť?

Kolkokrát vidíme dúhu na nebi, toľkokrát sa rozpomeňme na potopu spolu pamatajme na to, že jako je Boh bohabojaným dobrotivý, tak je pre zlostných hrozný.

VII. Noe a jeho synovia: Sem, Chám a Jáfet.

Čim sa zaoberal Noe po potope sveta?

Noe po potope sveta vzdelával role a sadil vinice.

Čo sa stalo Noemovi skrze pitie vína?

Noe neznajúc silu vína, keď sa hô jedenkrát nad mieru napil, opil sa a neslušne ležal. — Noe týmto nezahrešil, lebo ešte neznal silu vína.

Jako zachádzali s Noemom synovia jeho, keď ho videli v tomto stave?

Chám vysmial otca svého, a s radosťou vyprával bratom svojim, čo videl. Sém naproti a Jáfet odvrátivše tvár svoju, pláštom prikryli otca svého.

Čo činil Noe, keď sa dozvedel, jako s nim zachádzali synovia jeho?

Chámovi zllorečil, Séma naproti a Jáfeta požehnal.

Čo sa z toho učíme?

To: že beda tomu dieťaťu, ktoré rodičov svojích zarmucuje a opovrhuje.

VIII. Veža Babilonská.

Co počali stavať potomci Noemovi na poli Senaar, teď sa náramne rozmnožili?

Jednu velikú a vysokú vežu, ktorá by dosahovala až do samého neba.

Vystavili-li velikú túto vežu?

Nevystavili; lebo keď už velikú stránku vystavili, Boh tak zmútil jich reč, že, jeden druhého rozumeť nemohúc, prácu v tom nechali a rozišli sa po zemi.

Čo sa učíme zo stavania veži Babilonskej?

Že je márne všeccko namáhanie človeka, jestli ho požehnanie božie nesprevádza.

PATRIARCHOVIA.

IX. Abrahám.

Kdo bol Abrahám?

Abrahám bol bohabojný muž, ktorého Boh zvlášte vyvolil, aby skrze neho a jeho pokolenie známosť pravého Boha a vieru v zaslúbeného Spasiteľa medzi ľuďmi zachoval a rozšíril.

Čo rozkázal Boh Abrahámovi?

Aby so zemi Chaldejskej presídlil do krajiny Kanaán nazvanej; čo Abrahám aj učinil s celou čeliadkou svojou.

Prečo vyvolal Boh Abraháma zo zeme Chaldejskej?

Lebo sa tam modlárstvo už veľmi rozmohlo.

Jako pochodil Abrahám ze synovcom svým Lotom?

Ponevác sa pastýri jejich straniva paši dorozumeť nemohli, Lôt sa od Abraháma na jeho prosbu odlúčil, a do Sodomy bydleť išol.

Jako sa zjavil Boh jedenkrát Abrahámovi?

Keď Abrahám jednúc pred šiatorom svým pod tieňom jedného stromu sedel, videl približovať sa troch neznámych pcestných. Abrahám jim išol v ústrety, pozval jich k sebe a pohostil jich. V podobe týchto pcestných bol sám Boh s dvoma anjeli, ktorí tiež i zaslúbil Abrahámovi, že mu Sára jeho manželka o rok syna porodí.

Co zjavil Boh Abrahámovi, keď cestujúcich anjelov proti Sodome odprevádzal?

Že Sodomu s celým okolitým krajom pre jej veľké hriechy ohňom znivočí.

Jako sa prímľúval Abrahám u Boha za Sodomu?

Aby sa Boh smiloval nad Sodomou, jestli sa v nej pädestať, štyricat', a vždy menej a menej až do desať spavedlivých najde. I prislúbil Pán že sa smiluje nad mestom, jestli sa v ňom desať spravedlivých naleze.

Nalezlo-li sa v Sodome desať spravедlivých?

Nenalezlo a bohužial! ani tých desať.

Jaké teda nešťastie potkalo Sodomu, Gomoru a okolité mestá?

Boh zoslal na ňe sirkový ohňivý dážď, a vyvrátil jich aj s obyvateľmi ob samého základu.

Kdo sa predca vyslobodil z nešťastia to-hoto?

Lôt, ktorého dva anjeli predca napomenuli, aby s manželkou a s dvoma dcérami svýma Sodomu zanechal.

Čo sa predca stalo s Lôtovou manželkou?

Ponevác sa Lôtova manželka proti napomenutiu dvoch anjelov obozrela, zastihlo aj ju nešťastie, lebo sa premenila v solný stĺp.

Jakú obeť žiadal Boh od Abraháma?

Boh to žiadal od Abraháma, aby mu syna svého Izáka, na hore Môria nazvanej obetoval.

Obetoval-li Abrahám v skutku svého syna?

Neobetoval; lebo keď Abrahám už k štatiu práve meč sdvíhal, zdržal ho Boh skrz anjela. Boh len poslušnosť Abraháma chcel skúsiť.

Jaký slúb učinil Boh Abrahámovi za túto jeho poslušnosť?

Boh ten slúb učinil Abrahámovi, že v jeho potomkoch požehnano bude celé pokolenie ľudské.



Čo slúbil Boh Abrahámovi týmito slovami?

Ze z jeho pokolenia výjde Vykupiteľ pokolenia ľudského.

Čo so učíme od Abraháma?

V Boha silne veriť; neb kto v ňom verí, ten sa nikdy nesklame.

X. I s á k.

Ktori boli synovia Izákovi?

Ezau a Jakub. Ezau zpúrneho bol chovania, a na tele zárostnutý; Jakob naproti bol krotký a tichý.

Jako ztratil Ezau právo prvorodenstva?

Keď sa Ezau jedenkrát z pola hladný navrátil, a pred bratom svým za mysu varenej šošovice videl, tak si z nej jesť zažiadal, že mu za ňu právo prvorodenstva svého popustil.

Jako obsiahnul Jakub požehnanie otcovské?

Izák jedenkrát poslal Ezaua na polovku, prikazujúc mu aby zabitú zverinu dla obyčaja k jedeniu pripravil, a mu z nej doniesol; potom že mu udelí posledné otcovské požehnanie. Ezau odišol. Medzitým slyšiac toto Rebeka Jakubova matka, hnedky zabila dve kozliatka a pripravila ich na spôsob zveriny, a obvinúc s jich kožou krk a ruky Jakuba, poslala ho s jedlom k otcovi. Starý Izák nevidiac dobre, domnieval sa, že Ezau pred ním stojí; požehnal ho teda.

Čo činil Ezau, keď sa dozvedel, že Jakub dostal požehnanie otcovské?

Tak veľmi sa nahneval, že brata svého usmrtil hladal.

Kde poslala Rebeka Jakuba, slyšiac že ho Ezau zabiť chce?

Poslala ho k príbuznému svému Lábanovi, aby tam prebýval, až hnev brata svého sa pomine.

Čo sa z toho učíme?

Aby sme sa varovali ľahkomyselnosti a prehliavosti Ezaua; neb obe k mnohému zlému vedú človeka. Chráňme sa ale aj podvodu, neb to je ohavný hriech. Najlepšie a najpeknejšie je vždy pravou cestou kráčať.

XI. Jakub.

Jak dlúho sa zdržoval Jakub u Lábana?

Dvacať rokov, za ktorých u Lábana slúžil, aby tak jeho dve dcéry Liu a Ráchel i s jednou čiastkou stáda obsiahnuť mohol.

Kam šiel Jakob po dvacať rokoch?

Vrátil sa do domu otcovského.

Jako sa smeril Ezau s Jakubom?

Slišiac Jakub, že Ezau s ozbrojeným ludom sa proti nemu strojí, zlaknul sa náramne a k Bohu sa utikal; potom, aby Ezaua ukojil, poslal napred k nemu poslov s rozličnými darmi, a keď sa už sám k Ezauovi blížil, sedemkrát sa pred ním poklonil. Nad čím Ezau obmäkšený plakal a Jakuba obejmul.

V jaké méno premenil Boh méno Jakuba?

Boh na znak toho, že Jakuba vždy ochraňovať bude, méno jeho premenil na „Izrael.“ Preto aj potomci jeho Izraeliti, aneb lud izraelský zvaní bývajú.

Čo sa z toho učíme?

Učíme sa, jak pekná je vec, keď sa dva hnevajúci príbuzní smeria, a že pokora a napravenie krivdy ukojí aj ten najväčší hnev.

XII. Josef.

Kolko synov mal Jakub?

Jakub mal dvanásť synov.

Ktorého so synov svých najviac miloval Jakub?

Josefa, lebo tento najlepšieho bol chovania; preto mu aj peknejší odev shotoviť dal.

Milovali Josefa bratia jeho?

Nemilovali; oni sa naňho hnevali a ho nenávideli.

Co sa snívalo, Josefovi?

Josefovi sa snívalo, že s bratmi svými na poli snopy viazal, a že sa jeho snopy zdvihaly a stály, snopy ale bratov jeho, že sa snopov jeho klaňaly. Inýkrát sa mu zas snívalo, že sa mu slunce, mesiac a jedenásť hviezd klaňalo.



K čemu priviedla nenávisť bratov Josefových?

Chceli Josefa zabiť; oď toho predsävzatie však odstúpili, a predali ho izmaeltským kupcom Otcovi, ktorý odkázal, že ho divoká zver roztrhala.

Ďalšie otázky: Kde priviedli izmaelitski kupei Josefa?

Do Egypta, kde ho Putifárovi, jednému z hlavných úradníkov královských predali.

Čo mu vodilo Josefovi u Putifara?

Na začiatku dobre, lebo Putifár Josefa pre jeho prácu v služení velice miloval. Potom ale, keď sa Josef s manželkou Putifarovej sprotivil, táto ho u man-

žela svojého falešne obžalovala Putifár uveril manželke, a Josefa do žalára vhodit' dal.

Jakým spôsobom sa vyslobodil Josef zo žalára?

S príčinením prozreteďnosti božej vykládal kráľovi sny jeho, a týmto spôsobom milosť obsiahnul.

Jako sa to stalo?

Boli s Josefom vo väzení dva kráľovskí úradníci. Tímto sa jednúc snívalo, a Josef jich sny vyložil. Keď sa toto kráľ dozvedel, dal zavolať pred seba Josefa, aby mu tiež jeho sny o siedmi tučných a o siedmi chudých kravách, tak tiež o siedmi plných a o siedmi práznych klasoch — vyložil.

Jako vyložil Josef kráľovi sny jeho?

Josef s pomocou božou takto vyložil sny: sedem tučných kráv a sedem plných klasov znamená sedem úrodných rokov, po ktorých nasledovať bude sedem neúrodných rokov. A spolu radil kráľovi, aby z točného zo sedmi úrodných rokov zbožie do sypární shromažďovať dal pre budúce neúrodne roky.

Jako sa odmenil kráľ Josefovi?

Kráľ Josefa nie len z väzenia vyslobodil, ale aj v krajine svojej za druhého po seba povolil, dal ho do rúcha kráľovského obliecť, a rozkázal ctit', jak správca Egypta.

Vyplnilo-li sa predpovedanie Josefovo?

Ovšem; lebo prišlo sedem úrodných rokov, a Josef zbývajúce obilie do sypární shromažďoval. Lež nasledovalo aj sedem neúrodných rokov, a tak veľký hlad sa strhnul, že aj Jakub prinútený bol synov svojich pre obilie do Egypta poslať.

Poznal-li Josef bratov svojich, keď sklonení pred ním prosili?

Josef poznal bratov svojich, ale oni ho nepoznali.

Jako zachádzal s nimi Josef?

Zachádzal s nimi jako so špehúnami, a dal jich na tri dni do väzenia.

Dal-li jim Josef obilia?

Dal; a rozkázal ešte aj peniaze do jich vrieč poklást, a naložil jim, aby i brata svojeho Benjamina so sebou privedli, Simeona ale u seba zadržal.

Jako sa dal Josef konečne poznať bratom svojim?

Josef vidiac po druhý raz bratov svojich i s Benjaminom pred sebou, počal plakať, až sa jim konečne vyzradil, že on je Josef brat jejich, a medzi plačom jich objímal.

Jako prepustil Josef bratov svojich?

Obdaroval jich hojne prikázal jim, aby spolu i s otcom svojim prišli do Egypta bývať.

Prestehoval-li sa Jakub do Egypta?

Jakub sa so všetkými domácimi do Egypta prestehoval, kde ho kráľ do úrodnej krajiny Gesen usadil.

Čo znamenitého predpovedal Jakub na smrteľnej posteli?

Jakub na smrteľnej posteli požehnal osobitne synov svojich; Judášovi ale synovi svojému medzi požehnaním zo zjavenia Božieho predpovedal: že v pokolení jeho moc kráľovská dotuď zostane, pokiaľ neprijde Vykupiteľ.

XIII. Mojžiš.

Jaký bol stav Izraelitov v Egypte po smrti Josefa po smrti dobrého kráľa?

Velmi zlý, pretože boli velice trápeni.

Na kolko trápil kral Faraó Israelitov?

Na tolko, že konečne i to prikázal, aby všetci židovskí chlapci, hneď jak sa narodili, v rieke Nilus utopeni boli.

Jako bol oslobodený Mojžiš od utopenia?

Matka Mojžišova vezmúc smolou dobre vymazaný kešik vložila, a oviazala ho doňho a medz

šarinu do vody Nilusa pustila, odkiaľ ho dcéra kráľova vytiahnuť rozkázala a potom vo dvore kráľovskom vychovala.

Jak dlho zostal Mojžiš vo dvore kráľovom?

Do štyriatého roku veku svého; pretože ale na život jeho číhali, odišol do zeme Mádian k Jetrovi hlavnému kňazovi, ktorého ovce potom pásol.

Jako poslal Boh Mojžiša k vyslobodeniu Izraelitov?

Keď raz Mojžiš na vrchu Hôreb Jethrové ovce pásol, z jedného horiaceho krička mluvil k nemu Pán: aby išol k Fáraonovi, a žiadal od neho v mene Boha prepustenie Izraelitov z Egypta.

Jakú moc udelil Pán Boh Mojžišovi k dokázaniu svojeho božského vyslanstva?

Moc s prútom svojim zázraky činiť.

Koho ustanovil Boh Mojžišovi za pomocníka?

Brata jeho, Arona.

Kam mal viesť Mojžiš Izraelitov?

Do zeme Kánaán, kde aj jich predkovia bydleli.

Prepusťil-li hneď Fárao Izraelitov?

Neprepustil; ba čo viac, ešte jich viacej prenasledoval, a len vtedy jich prepustil, keď už Boh deväť ťažkých ran dopustil na krajinu Fáraonovu, a konečne keď bol smrtonosný anjel v Egypte vŕečke prvorodzeniatka jak z ľudí tak aj z hoväd zavráždil.

Boly-li zavraždené prvorodzeniatka Izraelitov?

Neboly lež pri živote zostaly.

Co boli povinni Izraeliti činiť pri svojom vystehovaní z Egypta?

Každý hospodár musel podľa príkazu božieho jedného baránka zabiť a z domácimi svojimi stroviť, z krvou jeho dvere pomazať, aby dom taký od trestu božieho zachovaný bol.

Jak veľký počet bol Izraelitov, keď vyšli z Egypta?

Šest stokrát tisíc, mimo žien a detí.

Deje Biblicke.

Obanoval-li Fárao, že Izraelitov' prepustil?

Obanoval, ano aj pospichal za nimi s vojskom, aby jich nozpät priviedol, a na brehu červeného mora jich dohoňil.

Jakým zázračným spôsobom prešli Izraeliti cez more?

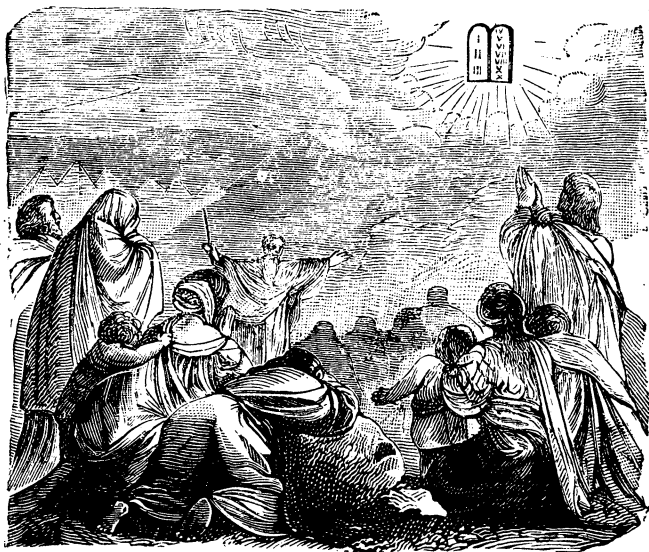
Mojžiš uderil na more s prútom svojim, toto sa v okamženi rozdelilo na dvoje a Izraeliti suchýma nohama prešli cez more.

Jaké nešťastie potkalo Fáraona pri červenom mori?

Fárao s vojskom svojim v pätách nasledoval Izraelitov lež keď už v prostred mora bol, zrútily sa vody a Fáraona aj s vojskom pochovaly.

Za kelko rokov putovali Izraeliti na pušti?

Za štyricat rokov.



Jaké dobrodenia preukázal Boh Izraelitom na pušti?

1. Vodil jich, a síce cez deň jasný oblak, cez noc ale ohňivy stĺp.

2. Krmil jich Boh mannou.

3. Keď nemali vody, Boh jim skrze divotvorny Mojžišov prut vodu zo skaly dal výroňit.

Čo sa stalo s Izraelitmi na hore Sinai?

Medzi hromobitím a bliskaním vydal jim Boh skrze Mojžiša na dvoch kamenných tabulách desatero prikázani.

Boli-li povďační Izraeliti Bohu za tak mnohé dobrodenia?

Práve nie. Casto naproti Bohu a Mojžišovi povstali, ba jednúc i zlaté tela si spravili, a tomu sa klaňali.

Potrestal-li Boh nevďačných Israelitov?

Ano. Tak, keď Israeliti proti manne škamrali; zoslal jim Boh množstvo kreplíc, od ktorých, ponač si s nimi žaludky preplnili, mnohí zomreli. Pokarhal jich aj jedovitými hadmi, od ktorých pohryzení, mnohí zahynuli.

Jako boli mnohí zachovaní od smrti?

Mojžiš vystavil jedného meďeného hada; kto na toho pozrel, od pohryzenia uzdraven bol.



Poslal-li Mojžiš popredku skumáčov do zeme Kánaán?

Poslal, ktorí odtuď tak veľký hrozový stravec doniesli žeho dva chlapi čo mali niest.

Vstúpil-li Mojžiš do zeme zaslúbenej?

Nevstúpil, pretože zomrel na púšti.

Čo si ešte máme zapamätovať o Mojžišovi?

Mojžiš bol i prorok, a jako taky predpovedal príchod Vykupiteľa.

XIV. Jôzue.

Kdo vyprovaďil Israelitov do zeme Kánaán?

Jôzue.

Jako prešli Izraeliti pres potok Járďán?

Zázračne: dolná čiastka vody odtiekla, horná ale sa zastavila. Kňazi predkom niesli arku úmluvy a v prostred potoka stáli dokud' všecek ľud neprešol.

Zaujali-li šťastlive Izraeliti Kánaán?

Keď boli Izraeliti jeden a tricať kráľov premohli celú zem Kánaán zaujali, a medzi sebou podľa počtu dvanástorého pokolenie rezdělili.

XV. Jôb.

Kdo bol Jôb?

Jôb bol jeden veľmi bohatý a bohobojný muž.

Jaké nešťastie napadlo Jôba jedno za druhým?

Mnohé nešťastia: statok jeko mu zbojníci zajali; ovce mu z neba padajúci oheň ztrovil; dom sa mu zrútil, synov a dcéry mu zabil; konečne po celom tele vredy sa mu povyhadzovaly.

Jako znášal Jôb toto nešťastie?

Pokojne, bez prestania mluiac: Pán Boh dal, Pán Boh vzal, jako sa líbilo Pánu, tak sa stalo, nech bude meno Pána pochváleno! —

Požehnal-li Pán Boh z novu Jôba?

Pán Boh Jôbovi za jeho trpezlivosť všetko,

čim, bol vládnul, dvojnásobne vynahradil, pritom ho aj dobrými dietkami požehnal.

Čo sa učíme od Jôba?

Abysme sa v jakýchkoľvek okolnostách Boha nespustili, lebo on na nás nikdy nezabýva.

SUDCOVIA.

XVI. Gedeon, Samson, Heli, Sámuel.

Kto riadil Izraelitov pô smrti Jôzue?

Starší z ludu jak sudcovia.

Za kolko rokov riadili sudcovia Izraelitov?

Za sto dvacat rokov.

Ktori sú znamenitejší z týchto?

Gedeon, Samsom, Heli a Sámuel.

Jaké škody robili Madianíti Izraelitom?

Madianiti rok po roku za sedem rokov najviac v čas žatvy uderili na Izraelitov a pustošili chotáre jejich.

Koho poslal Boh k ochrane Izraelitom?

Gedeona, ktorý s pomocou božskou s tristo mužami prevýšil Madianitov.

Jako prevýšil Gedeon Madianitov?

Gedeon mužov svojich na troje rozdelil, a každému do ruky na miesto zbroja len jednu trúbu a hrniec dal, v hrnci tom skrytá bola horiaca fakla. — Takto ozbrojeni o pol noci nepriateľa napadli, za-trúbili, hrnce potrepali a kričali vlikým hlasom: „meč Pána a Gedeona.“ Toto takého strachu nah-nalo Madianitom, že pustiac sa do uteku, jeden druhého zabijali.

Kdo bol Samson?

Samson podobne jako sudca riadil Izraelitov, jich neobyčajnou silou svojou mocne bránil, pokud nepriateľov do rúk neupadnul.

Jako sa skončil život Samsonov?

Samson pri jednej hostine, kde sa z neho Filistínski mnoho posmievali, dvoma slúpama stavisko tak zatriasol, že sa dom zrútil, a Samsona spolu so všetkými prítomnými usmrtil.

Kdo bol Heli?

Heli bol arcikňaz, ktorý spolu jako súdca riadil Izraelitov. On bol veľmi bohabojny muž, lež synovia jeho Ofni a Finees boli tak zlí, že aj obety z oltára kradli. Heli karhal sice pre túto zločinnosť svojich synov, ale jak sa patrilo, prísne jich nepotrestal.

Jaký chlapec sa ešte vychovával v Heliho dome?

Sámuel, ktorého matka už v detinskom jeho veku ku kňazkému stavu určila. Sámuel bol bohabojný, poslušný, lež Heliovi synovia jeho dobrý príklad predca nenasledovali.

Jako potrestal Boh Heliho a synov jeho?

Heliovi synovia v jednej bitke naproti Filistinským padli; arka úmluvy sa do rúk nepriateľa dostala. Čo slyšiac Heli, tak veľmi sa zlaknul, že zo stolice horeznačky padnul a krk si vylomil.

Kdo riadil Izraelitov po Heliovej smrti?

Po Heliovej smrti Sámuel jako kňaz a srdca riadil Izraelitov.

Jako riadil Sámuel Izraelitov?

Múdre a spravedlive. Preto aj Pán Boh požehnal zbroje Izraelitov. Aj arka úmluvy sa nazpät dostala od Filistinských.

Koho pomazal Sámuel za kráľa Izraelitov?

Pomazal z nariadenia božieho Saula, keď ja

tento u neho na ztratených otca svojeho oslov do-
zvedoval.

KRÁLOVIA.

XVII. Saul.

Jaký bol Saul?

Saul z počiatku bol bohabojný a dobrého ducha kráľ. Boh aj poželnal kroky jeho. S hrdinským synom svojim Jonathášom mnohých nepriateľov premohol, potom ale na telko pyšný zostal, že sa nič neobával prestúpiť príkazy božské.

Jako prestúpil Saul príkazy božské?

1. Oproti ustanoveniu božiemu bez arcikňaza Bohu obetu obetoval. 2. Po premožení Amalekitov koristi Bohu neobetoval, lež najdrahšie šaty a najpeknejšie statky potajomne pre seba zadržal.

Jaký koniec vzala táto neposlušnosť?

Boh skrze Samuela na známosť dal Saulovi, že dre túto neposlušnosť z milosti božej vypadnul, a že kráľovanie jeho nebude stále; ponevác o mnoho vzácnejšia je pred Bohom polušnosť, nežli obeta.

Koho vyvolil Boh za kráľa Izraelitom na miesto Saula?

Dávida, a rozkázal Samuelovi, aby ho pomazal.

Kto bol Dávid?

Dávid bol bohabojný pastyr oviec z pokolenia Júdového, krásnej tvárnosti, nizkej pastavy, ale silný a vedel lúbežne na harfe hrať.

Jaký hrdina bol Dávid?

Dávid bol veľky hrdina. Aj Goliátha on premohol.

Jako premohol Dávid Goliátha?

V tábore Filistinskom bol jeden obor, menom Goliáth, celkom v železe oblečený; štitom a ohroz-

ným mečom ozbrojený. Dávid dúfajúc v Boha, pustil sa s ním do bitky a nič iného nevzal zo sedou, krome svojej pastýrskej palice, praku a päť hladkých kamenov. Keď sa jeden k druhému približovali, Dávid hodil z praku svojho jeden hladký kameň rovno do čela Goliáthovi tak silne, že ten na zem padnul. Tu Dávid zoťal Goliáthovi hlavu; čo vidiac Filistinskí, pustili sa do uteku.



Miloval-li Saul Dávida?

Nielen že ho nemiloval, ale na tolko ho prenasledoval, že sa Dávid pred ním musel na púšti ukrývať.

Kto bránil najviac Dávida proti Saulovi?

Jonatháš syn Saula, ktorý stúpil s Dávidom do priateľstva.

Mohol-li sa pomstíť Dávid na Saulovi?

Mohol dvakrát. Jednúc Saul vojšol do tej istej jaskyne si odpočinuť, v ktorej bol Dávid s vojskom



svojim ukryký; po druhýkrát ale išol Dávid do stanovSaulových, kde Saula spiacého nalez-nul. Po obad-va razý mohol Dávid zabiť Saula, ale mu predca neublížil.

Jako zišol Saul zo sveta?

Keď boli Filistinskí Saula premohli, na svoj vlastný meč sa hodil, a tak sa usmrtil.

Čo sa učíme zo života Saulového?

Že smutný je toho osud, kto je skrze hriechy milosti božej pozbavený.

XVIII. Dávid.

Panoval-li Dávid hneď po smrti Saulovej nad celým národom Israelským?

Nepanoval, ale len nad pokolením Júda a Benjamin; jiných desať pokolení len po dvoch rokoch k nemu pristalo.

Čim počal Dávid svoje kráľovanie?

Usporiadením služieb božských. Arku mluvyú tiež s veľkou slavnosťou dal priniesť do Jeruzalema, kam aj trón svoj preložil.

Jako zachádzal s Dávidom syn jeho Absolon?

Absolon proti otcovi svojemu povstal, dal sa za kráľa vyvolať, a otca svojého z Jeruzalema vyhnal.

Jako potrestal Boh Absolona?

Absolon sa potkal s vojskom Dávidovým, ale bitku ztratil; a keď sediaci na mulici utekal, skrze dlhé vlasy svoje na jednom strome vyseť zostal, kde ho Joab, hlavný vódca Dávidov, s kopiau prebodnul.

Čo ešte učinil Dávid?

Na vystavení chrámu Jeruzalemskeho mnoho zlata a striebra shromáždil, a s krásnym naučením odevzdal vládu Šalamonovi.

Čo si ešte máme zapamätovať o Dávidovi?

Dávid bol i prorok, ktorý Jedného z potomkov svojich očakával, ktorého svojim večným kráľom, svojim Pánom a Bohom menoval. A tento Jeden, bol Vykupiteľ.

XIX. Šalamon.

Čo si žiadal od Boha Salamon z počiatku kráľovania svojeho?

Nič jineho, len múdre a rozumné srdce, aby ľud svôj spravodlivo riadiť a dobré od zlého rozoznať mohol.

Lúbila-li sa Pánu žiadosť Salamonová?

Ponevác Šalamon nežiadal ani dlhý život, ani bohatstvo, ale len múdrosť, aby spravodlivo súdiť mohol: toto sa na telko zalúbilo Pánu, že mu len múdrosť, lež aj bohatstvo a slávu udelil, ešte aj dlhý život mu zaslúbil, jestli prýkazy jeho tak jako otec jeho Dávid zachovávať bude.

Jako preukázal Salamon múdrosť svoju pri súdoch?

Keď sa jednúc dve ženy o jedno živé dieta dohadovaly, každá si ho privlastnujúc, Salamon roz-

kázal, aby sa dieťa na dvoje pretalo; múdre totižto predvidel, že to opravdivá matka nedopustí.

Vystavil-li Salamon Bohu chrám?

Šalamon Bohu jeden nádherný chrám v Jeruzaleme vystavil.

Zostal-li Salamon v dobrom stály?

Šalamona v starobe blesk královský a neporiadne čiadosti tela na telko omámily, že k vôli pohanských svojich žien modlárom zostal.

Co sa môžeme učiť zo života Salamonového?

Že človeka opravdive múdreho a šťastného jedine bázeň božia čini.

XX. Rozkolníctvo medzi Izraelitmi.

Kto panoval medzi Izraelitmi po smrti Salamonovej?

Roboam syn jeho; lež ľud izraelský sa náhle rozdvajil, a dvom zvláštným kráľom bol poddaný.

Jaká bola príčina tohoto rozdvajenia?

Ukrutnosť Roboamová, ktorý ludu nielen že z dáne nič odpustiť nechcel, lež sa mu ešte aj väčšími ťarchami vyhrážal.

Na jaké dve krajiny sa rozdvajili Izraeliti?

Na krajinu Júda, kde prisluchalo pokolenie Júda a Benjamin; a na krajinu Izrael, ktorá záležala z ostatných desiat pokolení.

XXI. Krajina Júda a Izrael.

Ktoré bolo hlavné mesto krajiny Izrael?

Samaria.

Jakých mravov boli kráľovia krajiny Izrael?

Kráľovia krajiny Izrael boli veľmi nečnosťni a modlári. Najbezbožnejší bol Achab z Jezabelou, ženou svojou.

Ktoré bolo hlavné mesto krajiny Júda?

Jerusalem.

Jakých mravov boli kráľovia krajiny Júda?

Kráľovia krajiny Juda boli tiež z väčšej čiastky zlých mravov a modlári, ale boli medzi nimi aj bohobojní, jako Jozafat, Joatham, Ezechiáš a Joziáš.

Čo spozorujeme v dejepisu krajini Izrael a Júda?

Že kedykoľvek Izraeliti pravému Bohu verne slúžili, vždy sa jim dobre vodilo; kedykoľvek ale od pravého Boha odstúpili, vždy jich všelijaké nehody: hlad, mor-a vojna napadly.

XXII. Juditha.

Kto zachránil mesto Bethúliu pred vojskom Holofernesovým?

Bohobojná a smelého ducha žena, Juditha.

Jako?

Juditha napomenula obyvateľov mesto, aby spolu s ňou prosili Boha o Pomoc. Potom odišla do tábora Holofernesového, a keď tento opitý spal, hlavu mu zoťala, do mesta doniesla a na mury mesta vyvesila. Na čo sa nepriateľ pustil do uteku.

Čo sa učíme z toho?

Jak je prospešná modlitba! Boh neopustí toho, kto sa k nemu utíka.

PROROCI.

XXIII. Predbežné známosti a Prorokoch.

Kto boli proroci?

Proroci boli bohobojní mužovia, ktorí zo zjavenia božieho budúcnosť predpovedali, z pomoci bo-

žej zázraky činili, ľud Izraelský ku cteniu opravdivého Boha, k viere vo Vykupitela a k čistým mravom vyučovali, povzbudzovali.

Kedy žili proroci?

Boh každým časom k Israelitom prorokov posielal; takí boli: Mojžis, Dávid, Sámuel; najviac ale prorokov bolo za času Izraelských a Judských kráľov.

Ktorí boli znamenitejší medzi prorokmi?

Eliáš a Elizeus; potom: Izaiás, Jeremiáš, Ezechiel, Dániel a ešte iných dvanásť.

XXIV. Eliáš.

Kedy žil Eliáš?

Eliáš žil za času Achaba najbezbožnejšieho kráľa Izraelského.



Čim sa hrozil Boh skrz Eliáša Achabovi pre jeho veľikú zlosť?

Tým že za tri roky nebude ani hážd' pršať, ani rosa padať.

Napravil-li sa Achab na výstrahu túto?

Nielen že sa nenapravil, ale i životu Eliášo-mému úklady kládol.

Kde sa skryl Eliáš pred Achabom?

K potoku Karit rečenému, kde ho krkavci chlebom a mäsom zázračne chovali.

Jakými zázrakmi obrátil Eliáš lud Izraelský k opravdivému Bohu?

Eliáš vyvolal ľud a kňazov Baala na horu Karmel, aby obetovali Baalovi, vyžiadajúc sebe od neho oheň k stráveniu obety. Kňazi Baalovi skákali, a telo svoje rezajúc žiadali od boha svojeho oheň, ale nadarmo. Potom obetoval Eliáš, a v tom na modlitbu jeho zostúpil oheň z neba na obetu. To vidiac lud, na tvár padnul a zvolal: „Pán je Boh!“

Poprial-li potom Boh dážda?

Pán Boh potom na prosbu Eliášovu i dážda udelil.

Jako sa rozlúčil Eliáš od zeme?

• vidom oči Elizeusa na jednom ohnivom voze vzatý bol do neba.

XXV. Elizeus.

Čo sa stalo tým samopašným chlapcom, ktorí Elizeusa do mesta Bethel idúceho plechavým nazívali?

Dva medvedi z lesa vyskočili, a z nich štyricat dvoch roztrhali. — K výstrahe detom, aby starších, obzvlášte služebníkov božích, v uctivosti mali.

Jakým zázrakom pomohol Elizeus jednej chudobnej vdove?

Elizeus jednej chudobnej vdove, ktorá mnohé dlžoby mala, máličko oleja a múky rozmnožil tak, že dlžoby svoje vyplatit' mohla.



Jako uzdravil Elizeus od malomecenstva Námana, ktorý bol blavný veliteľ vojska u kráľa Syrskeho?

Rozkázal mu, aby sa vo vođe Jordána sedem rázy okúpал.

Prijal-ly Elizeus od Námana za toto uzdravenie nejaký dar?

Náman ho

chcel obdarovať, ale Elizeus dar neprijal.

Čo sa prihodilo Giezimu, sluhovi Elizeusovému?

Giezi potajemne v mene pána svojého od Námana dar žiadal, to luhajúc, že k pánovi jeho hosti prišli. Pre toto on do tej istej nemoci upadnúl, z ktorej bol Náman vyzdravel.

XXVI. Jonáš.



Kde poslal Boh Jonáša proroka?

Do mesta Ninive pokánie ohlašovať. Než Jonáš sednúc na jednu loď, chcel pred Pánom utiecť.

Čo sa stalo z Jonášom na mori?

Nenadále sa strhnulo veľké

vlnobitie, Plavci hádzali lôsy, aby zvedeli, kto je príčina tohoto nešťastia. Lôs padnul na Jonáša: Jonáš uznajúc hriech svoj, bol do mora uvržen, a od jednej veľryby pohlten, ktorá ho potroch dňoch na breh vyložila.

Odišol-li potom Jonáš do mesta Ninive pokánie kazaf?

Odišol; a Niniviti sa na pokánie dali.

XXVII. Iní proroci.

Čo si máme proznamenaf o iných prorokoch?

Že iný proroci nevyznačili sa na telko zázračnými skutkami ak radnej nadšeným učením a svojimi proroctvami.

Čo učili medzi jiným obzvlášte?

Medzi jiným obzvlášte to učili proroci: že je len jeden Boh, že zovnúterná služba božia bez vnúternej pobožnosti, pravej viery a mravného života pred Bohom neni milá, že keď všeci jedného otca máme, vseckych nás jeden Boh stvoril, preto nemame bižného opovrhovať alebo klamať atď.

Čo predpovedali proroci?

Proroci predpovedali, že Messiáš príde; predpovedali tiež i čas, v ktorom má prísť, že sa narodí v Betleheme z jednej Panny; že bude mnoho trpeť, zomre, a po smrti oslávený bude.

Čo ešte predpovedali proroci?

Predpovedali aj zajatie ludu Izraelského, vyslobodenie zo zajatia a mnoho jiného.

Čo môžeme spozorovať v predpovedaní Mešiáša skrze prorokov?

Keď pred viacej sto rokami proroci o Messiášovi prorokovali, vsecko, čo prorokovali, na Ježišovi vyplnené vidíme. Nemá-li sa upevňovať presvedčenie naše, že viera krestanská je opravdive božská.

XXVIII. Posledná zkáza krajiny Izrael a Júda.

Zastihnul-li posledne trest boží krajinu Izrael?

Keď sa Izraeliti na výstrahy a zázračne skutky prorokov nepolepšili: došiel čas posledného trestu božieho, a obidve krajiny znižené byly.

Kto zničil krajinu Izraelskú?

Salmanassar kráľ Assýrsky, ktorý opanoval mesto Samariu a Izraelitov aj s kráľom zajal do väzenia do Assýrie.

Kto podmanil po niekoľko rokoch krajinu Júdskú?

Nabuchodonozor kráľ babylonský ktorý rozbúral mesto Jeruzalem, a kráľa aj s ľudom odviezol v zajatie do Babylona.

Čo sa z toho učíme?

Že Boh hriešnika dlúho trpí a nechá mu čas k polepšeniu; jestli ale hriešnik vo svojej zlosti je zatvrdený, trestu božieho neujde.

ZAJATIE ASSYRSKÉ.

XXIX. Tobiáš.

Kto bol Tobiáš?

Tobiáš bol bohabojný muž v zajatí. Tešil a napomáhal spoluväzňov a mŕtvých pochovával.

Jaké nešťastie potkalo Tobiáša?

Keď bol jednúc Tobiáš od pochavávania mŕtvých ukonaný, opretý o stenu spal, teplý lastoviči trús vpadnul mu do očí, od čeho oslepnúl.

Kde poslal syna svojého Tobiáš?

K príbuznému svojemu do mesta Ráges, aby dávno požičané peniaze od neho priniesol.

Deje Biblické.

Koho ustanovil Boh za tovaryša cesty mladému Tobiášovi?

Ráfaela archanjela.

Jako vykonal cestu mladý Tobiáš?

Štastlive. Nie len peniaze, ale aj príbuzného dcéru za manželku obsiahnul. A prijdúc domov, zo žlčou ryby, naceste pri kúpaní chytenej, temného otca svojego uzdravil.

Čo sa učíme zo života Tobiášového?

Že sa milujúcim Boha vo všetkom dobre vodi.

ZAJATIE BABYLONSKE.

XXX. Dániel.

Kdo bol Dániel?

Dániel bol muž bohabojný a prorok, ktorý už za mladi s jinými do zajatia babylonského bol odveden.

Jaký znak bohabojnosti ukázal Dániel už v mladom veku?

Nabuchodonozor Dániela s niektorými prednejšími mládencami sebe vyvolil k dvornému služebníctvu, a zo stola svojego jim jedlá dávať narídl. Ale s troma tovarýšami nechcel požívať tie jedlá, ktoré mu zákon zakazoval, lež len strovu a vodu užíval.

V jakej vážnosti bol Dániel pred Nabuchodonozorom a pred kráľom Dáriusom?

Dániel pre svoju múdrosť u obidvoch kráľov bol vo veľkej vážnosti.

K čomu potreboval Dániel túto vážnosť?

K tomu, aby medzi pohannmi modlárstvo zničoval, a známosť pravého Boha, jako oj vieru v prislúbeného Vykupitela upevnil a rozšíril.

Jaké dve modly zakazil Dániel Babylonským?

1. Modlu Beel, o ktorej zradil pred kráľom, že tie mnohé jedlá, ktoré sa každodenne v chráme predkladajú, nie ona stroviava, ale knazi s manželkami a dieťkami svojimi. 2. Jedného veľkého dráka, ktorý, keď mu niekoľko kusov z smoly, masti a srsti pripravených hodil, sa rozpučil.



Co vykonali pohani na Danielovi za toto z neuctenie jich Bohov?

Zbúrili sa proti nemu, a do jamy levovej ho vhodili. Boh ale bol s ním, a levy mu neublížili.

XXXI. Traja tovaryšovia Dánielovi v ohnivej peci.

Jaký osud zastihnuť troch priateľov Danielových Ananiáša, Azariáša a Mizaela?

Ponevác sa zlatej štátue (soche) od kráľa Nabuchodonozora vystavenej klanaf nechceli, do ohni-

vej peči vhođený, ale skrze anjela od smrti zázračne ochránení boli.

Čo činil král keď videl, že traja mládenci v peči nezhoreli?

Rozkázal ich vytiahnuť, a pod pokutou smrti zakázal, Bohu židovskému sa rúhať.



Čo sa z toho učíme?

Jak veľký hriech je rúhať sa pravému Bohu pred jedným pohanom! o kolko väčší hriech má byť pred krestanom?

XXXII. Ester.

Kto bola Ester?

Ester bola sirota, ale dobrých mravov židovská panna, ktorú sebe král perský za manželku pojal.

Kto ju vychoval po smrti rodičov?

Strýc jej Mardocheus.

Kto sa hneval na Mardocheusa?

Pyšný Aman, ktorý z pomsty kráľa naviedol, aby vešských židov v krajine svojej usmrtil rozkázal.



Jako sa oslobodili židia od konečnej áz-huby, ktorú jim Aman pripravil?

Jedenkrát Ester pred obedom kráľovi vy-zradila zlost Amanovú, a spolu prosila kráľa, aby sa nad židami s milo-

val. Na čo sa kráľ tak rozhorčil na Amanu, že ho na tú istú šibenicu, ktorú on pre Mardocheusa vystaviť dal, zavesiť rozkázal.

Čo sa z toho učíme?

Že Boh — pyšného upoňžuje a uvrhuje do tej jami, ktorú on druhým kopal.

XXXIII. Vyslobodenie židov zo zajatia, a ďalší stav jejich až do času zaslúbeného Spasiteľa.

Kto vypustil židov zo zajatia?

Cyrus, kráľ perský.

Pod ktorým vodeom sa navrátili židia do svojej vlasti?

Pod Zorobabelom, a pozdejššie pod Esdrášom, aj sa hneď ku stavaniu chrámu dali.

Pod koho dozorstvom vystavili židia mesto Jerusalelem?

Pod dozorstvom Nehemiáša, ktorý bol u kráľa Artaxerxesa pohárnikom a na to od kráľa dovoľenie obdržal.

Kto znepokojoval židov pri vystavení chrámu a mesta?

Znepokojovali jích susedné národy, ktoré viaceraz na nich napádali; preto aj ozbrojení pracovali.

Jaký bol stav židov, keď jich Antiochus podmanil?

Velmi zlý; lebo on zákon Mojžišov zakázal, a s ukrutným prenasledovaním chcel židov k modlárstvu a k požívaniu bravčoviny prinútiť.

Boli-li židia verní svojim zákonom?

Verní boli nateľko, že mnohi, jako starý Eleazar a sedem bratov Machabejských spolu aj s matkou, radnej chceli medzi ukrutnými mukami smrt podstúpiť, nežli proti zákonom sa prehrešiť.

Kdo sa postavil proti tomuto tyranovi?

Mathathiaš arcikňaz, ktorý sa utiahnul z Jerusalema medzi vrchy, a shromáždil okolo seba mužov izraelských.

Ktorí bojovali víťazne proti Antiochusovi?

Traja bratia machabejskí, synovia Mathathiáša, ktorí prevýšili vojsko Antiochusové, a mesto Jerusalema zaujali.

Jaký koniec vzal Antiochus?

Antiochus slyšiac, že vojsko jeho zbité je, do Jerusalema utekal, na ceste ale z voza padnul, a medzi hroznými bolesťami život svoj dokonal.

Kto sebe podmanil židov po sto rokoch?

Rimani, z ktorých milosti Herodes sedel na trône židovskom.

Z jakého rodu bol Herodes: bol-li žid, alebo cudzozemec?

Herodes nebol žid, lež Idumejčan, teda cudzozemec.

Po odňatej takto od pokolenia Judového vláde kráľovskej, kto ma prísť dľa proroctva Jakubového?

Vykupiteľ, ktorého sväté meno je:

JEŽIŠ KRISTUS.



DRUHÝ DIEL.

NOVÝ ZÁKON.

DETINSTVO JEŽIŠA.

I. Narodenie sv. Jána krstiteľa.

Kdo mal predísť Spasiteľa dľa predpovedania prorokov?

Jeden posel, ktorý by ľud k slušnému prijatiu Spasiteľa pripravil.

Kdo bol tento posel?

Svätý Ján krstiteľ.

Kteri boli rodičia sv. Jána krstiteľa?

Zachariáš, bohabojný židovský kňaz, a Alžbeta.

Skrze koho a kde dal Boh Zachariášovi na známosť, že sa mu syn, menom Ján narodí?

Skrze Gabriela archanjela v chráme Jerusalemskom, keď podľa svätej povinnosti obeť Pánu vykonával.

Veril-li Zachariáš hneď anjelovi?

Neveril; a preto ho Boh s nemotou potrestal.

Vyplnilo-li sa predpovedanie anjela?

Vyplnilo. Keď sa čas vyplnil, Alžbeta dľa predpovedania anjela porodila chlapca, ktorý nazvaný je Ján. Vtedy rozviazal sa tiež Zachariášovi sväzok jazyka jeho, a počal chvaliť Boha.

II. Vtelenie Syna božieho.

Jako pozdravil Gábriel archanjel Mariu?

Boh poslal do Nazaréthu Gábriela archanjela k bohabojnej Panne Marii, ktorú on takto pozdravil: „Zdravás Maria, milosti si božej plná, Pán s tebou, požehnaná si medzi ženami.“ — Na čo sa Maria ulákla.

Jako osmeloval anjel Mariu?

„Neboj sa Maria,“ mluvil ďalej, „lebo si našla milosť u Boha. Ejhla počneš v živote, a porodiš



syna, nazveš meno jeho Ježiš. — Duch svätý zostúpi na teba moc

Najvyššieho zastieni ťa, a preto i sväté. čo sa z teba narodí, Synom božím nazvané bude.

Čo riekla na to Maria?

Na to Maria

s poníženosťou riekla: „Ejhle dievka Pána, staň sa mi podľa slova tvojeho.“ A slovo telom učineno jest.

III. Narodenie Ježiša.

Kde sa narodil Ježiš?

V Bethleheme v jednej maštali.

Pri takej príležitosti?

Augustus rímský cisár vidal rozkaz, aby sa každý jeho poddaný v tom meste dal žapisať, z

kterého pochádza. Jozef teda a Maria išli do Betlehema, lebo odtiaľ pochádzali. A pretože všetky hospody preplnené boli, prinútení boli do jednej maštále sa uchýliť. A tu porodila Maria Ježiša.

Komu oznámil skrze anjel narodenie Ježiša?

Pastierom, ktorí neďaleko Betlehema ovce pásli.
Či slávil anjeli narodenie Ježiša?

Anjeli narodenie Ježiša skutočne slávil, radostne spievajúc: „Sláva Bohu na výsosti, a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“

Odišli-li pastieri do Betlehema?

Pastieri pospiechajúc, išli do Betlehema, a slávil božské pacholiatko.



Čo si máme tu zapamätovať?

Micheáš prorok predpovedal, že sa Vykupiteľ v Betleheme narodi. A skutočne sa Ježiš dľa predpovedania jeho v Betleheme narodil.

VI. Obetvanie Ježiša v chráme.

Kto pozdravil Ježiša, keď ho Maria podľa zákona Mojžišového Bohu v chráme obetovala?

Starý Simeon, ktorému Duch svätý prisľúbil, že nezomre, pokiaľ neuzre Spasiteľa.

Jako pozdravil Simeon Ježiša?

Vzal ho na ramená, a v pobožnom nadšení vďaky Bohu vzdával, že mohol vidieť Spasiteľa.

Čo čínila vtedy Anna prorokýňa v chráme?

Zvelebovala Boha, a mluvila o príchode Spasiteľa vešckým, ktorí očakávali vykúpenie Izraela.

V. Mudrci od východu.

Skrze čo dal Boh na známosť narodenie Spasiteľa východným mudrecom?

Skrze neobyčajnú hviezdu.



Kde viedla ta hviezda mudreov

Cez Jerusalem do Betlehema.

Jako pôsobilo na Herodesa to, keď sa mudrci v Jeruzaleme vyzvedovali o novonarodenom židovskom kralovi?

Herodes sa veľmi uláknul, a s ním celý Jerusalem.

Prečo sa uláknul Herodes?

Lebo sa obával o trón kráľovský.

S jakým návodom prepustil Herodes mudreov?

Povedal jim, aby len išli do Betlehema, a keď to dieťa najdú, príduť naspäť, aby mu povedali, kde je, aby aj on ta ísť a jemu sa klaňať mohol.

Čo učili východní mudreovia, keď božske pacholiatko našli?

Jemu sa klaňali; zlato, kadidlo a myrrhu mu obetovali.

VI. S Ježišom rodičia do Egypta u t e k a j ú.

Navrátil-li sa východní mudreoviado domu cez Jerusalem?

Boh rozkázal vo snách východným mudrcom, aby vás k Herodesovi neišli. Preto sa aj inšou cestou naspäť domou vrátili.



Jakú ukrutnosť spôchal Herodes, keď sa mudrci k nemu nevrátili?

V Betleheme a v okolí jeho všetkých dvoročného mladsích chlapcov zamordovať dal; lebo sa

nazdával, že medzi tými bude i ten nový kráľ — malý Ježiš.

Jako sa vyslobodil Ježiš od prenasledovania Herodesového?

Josef od anjela vo snách napomenutý s Ježišom a s Mariou utiekol do Egypta.

Kedy sa navrátil Jozef s Ježišom z Egypta.

Po smrti Herodosovej, ale nie do Betlehema, lež do Nazarethu.

VII. Dvanásťročný Ježiš.

Kam išol Ježiš so svojimi rodičami v dvanástom roku veku svého?

Do Jerusalema na sviatky veľkonočné.

Navrátil-li sa hneď po sviatkoch s rodičami?

Neuvrátil sa, lež v Jerusaleme zostal; rodičia ale mysleli, že sa s príbuznými navráti; keď ho ale



na prvom noclahu nenalezli navrátili sa do Jerusalema, aby ho výhľadali.

Kde ho nalezli rodičovia po troch dňoch?

V chráme Jerusalemskom k veľkému jich potešeniu, kde medzi zákonníkami sedel poslúchajúc a vypitujúc sa jich, tak, že sa všetci divili nad jeho múdrosťou.

Čo ešte vieme o mladom veku Ježiša?

To, že navrátiac sa do Nazarethu, bol poslušný rodičom a riasnul nielen vo veku, lež aj v mudrosťi jak u Boha tak u ľudí.

Čo sa obzvlášte vy diety môžete naučiť od dvanásťročného Ježiša?

1. Abysme i mi jako Ježiš radi chodievali do chrámu božieho, tam sa pobožne držali a na učenie duchovného otca pozorovali.

2. Abysme i mi jako Ježiš poslušní boli rodičom a zo dňa na deň nielen vo veku, ale aj v mravoch riasťi.

PRIPRAVY K VEREJNÉMU ŽIVOTU JEŽIŠA.

VIII. Kázanie sv. Jána krstiteľa.

Kde sa zdržoval sv. Ján pred svojim kázaňím?

Na púšti, kde prísny život viedol: odev jeho bol zo srsti, pokrm ale jeho byly kobyľky a lesný mäd.

Kde počal kázat sv. Ján?

Pri potoku Jordán rečenom.

Čo kázal sv. Ján?

Abysme ľudia pokánie činili, poňeváč sa približuje kralovstvo ňebeské.

Vzbudilo-li kázanie sv. Jána veľkú pozornosť?

OVŠEM tak veľkú pozornosť vzbudilo, že ho nektori držali za Messiáša. Aj vyslancov k ňemu vystrojili, aby sa dozvedeli od ňeho: neni-li on Messiáš. Ján ale vyznal, že on nielen že neni Messiáš, lež ani hođen neni, aby rozviazal remienky obuvy Messiáša.

IX. Krst Ježiša, pôst a pokúšenie.

Kto a kde krstil Ježiša?

Sv. Ján v Jordáne.

Čo sa stalo hneď po krste Ježišom?

Nebe sa otvorilo. Duch svätý v podobe holubice zostupil na Ježiša, a z neba počuť bolo tieto slová: „Tento je syn môj milý, v ňom sa mi dobre zalúbilo.“



Kde išol Ježiš po svojom pokrstení?

Na púšť, kde sa za štyriačat dní postil a modlil.

Jako bol pokúšan Ježiš po štyriatdennom pôste?

Zlý duch chcel najprv k tomu zviest' Ježiša, aby kameň na chleby premenil; potom aby sa zo strechy chrámu dolu spustil; naposledy aby sa mu Ježiš na kolená padnúť klaňal; čo jestli učiní, všecke královstvá zeme mu prisľúbil.

Privólil-li Ježiš pokušiteľovi?

Neprivólil, ale ho od seba odohnal; a pristúpia anjeli, slúžili jemu.

X. Prví učedlníci Ježiša a svadba v Káňe Galilejskej.

Ktorí boli prví učedlníci Ježiša?

Ondrej a Ján ku ktorým sa o nedlúho prípojili Šimon, Peter, Filip u Nathánael, ináč Bartholomej.

Jaký zázrak činil Ježiš na svadbé v Káňe Galilejskej?

Keď svadobníci nemali vína, Ježiš dal šesť džbánov naplniť s vodou, a rozkázal aby jich zani-esli starejšiemu, ktorý keď okúsil, zbadal, že sa voda na víno premenila.

XI. Ježiš jako učiteľ.

Kolko rokov mal Ježiš, keď verejño učíť začal?

Tricat rokov.

Za kolko rokov učil?

Za tri roky.

Jako učil Ježiš?

Ježiš učil prosto, však ale s takovou vážnosťou a múdrosťou, že sa všetci na ňom divili, mluviac: „Nikdy človek tak nehovoril, jako tento.“ Najviac vyučoval v podobenstvách.

Zistil radostne počúval ľud učenie Ježišové?

Ľud radostne počúval Ježiša; ale zákonníci a farizeji ho pre jeho učenie nenávideli.

Čim potvrdil Ježiš svoje učenie?

Zázrakami a proroctvami.

PODOBENSTVÁ.

a) Marnotratný syn.

Čo učinil istého otca mladší syn?

Jeden otec mal dvoch synov. Mladší vyžiadal si od otca svoj podiel (z dedičstva), odišol z domu otcového, viedol nemravný život, a všetko premarhal.

Do takej núdze upadnul syn tento?

Naposledy do takej núdze upadnul, že bol nútený do služby vstúpiť a ušipané pást. A ani to mu dovoleno nebolo, aby sa s otrubami nasýtiť mohol.

Čo vstúpil do seba marnotratný syn?

Bieda a psota pohnula ho na telko, že vstúpiac bo seba, navrátil sa k otcovi a padnúc pred ňím na kolená, riekol: „Otče! zhrešil som proti tebe a proti ňebesám, nie som hoden, abys mňa synom tvojim nazíval; prijmi mňa len medzi sluhov tvojich.“

Jako prijal otec syna svojeho?

Otec vidiac z daleka, že syn jeho prichádza, v ústrety mu vyšol, objal, a božskal ho, potom ho

dal obliecť do nového rúcha a hostinu mu pristrojiť rozkázal.

Čo povedal na to otcovi jeho starší syn?

Velmi škamral, že otec jeho marnotratnému mladšiemu bratovi tak veľkú hostinu pristrojiť, kdežto jemu, ktorý mu verne vždy slúžil, nikdy nečo podobného neučil.

Jako uspokojil otec svojeho staršieho syna?

„Synu,“ povedal otec: „ty vždy so mnou si, a všetko, čo mám, je tvoje; teraz ale máme príčinu sa radovať; lebo tvoj brat bol mŕtvý a hľa z mŕtvých vstal, ztrafenej bol, a je nálezutý.“

Čo sa z toho učíme?

Jestli sme sa hriechami od otca ňebeského odvarátili a milosť jeho premárnili: skrze opravdivé polepšenie k ňemu sa rychle navráťme; nad čím jeho radosť veľká bude, a väčšia ešte naša blaženosť.

b) Boháč a biedný Lazar.

Jako žil boháč?

Bol jedon veľký boháč; tento v hodbábe ale šarláte drahom oblečený, každodenne skvostň hodoval.

Jako žil hiedný Lazar?

Bol tiež i jeden biedný žobrák, menom Lazar. Tento ranami plný, predo dvermi toho boháča ležal, a ňikdo mu aňi len omrvinky, zo stola boháča na zem padajúce, ňedoprial. Jedine psy zdáli sa nad ňím k polutovániu býť pohnutí, keď mu rany jeho lízali.

Čo sa stalo s obidvoma po jich smrťi?

Lazar po smrťi bol skrze anjelov do lôna Abrahámového prenesený, boháč ale do pekla uvržený.

O čo prosil boháč v prostried pekelných múk Abraháma?

Keď boháč u prostried múk pekelných z ďaleka uzrel Abraháma, a v jeho lôžne Lazara, takto zvolal: „Otče môj Abrahám! smiluj sa nado mnou, a pošli dolu Lazara, aby zamočiac prst svoj do vody, ochladil jazyk moj, lebo velice trpím v plameni.“

Co odpovedal Abrahám?

„Synu! rozpomeň sa, že si mnoho dobrého obšahol a užil za živa; Lazar ale mnoho trpkého a zlého. On je teraz oslávený, ty ale trpíš.“

O čo ešte prosil boháč Abraháma?

Boháč ešte o to prosil Abraháma, aby poslal Lazara k svojim príbuzným, ktorých by on svedectvo vydal a jich napomenul, aby oni tiež do súženia tohoto uvržení neboli.

Čo odpovedal na to Abrahám?

„Majú Mojžiša a prorokov, nech tých poslúchajú.“

Jako ešte nutil boháč prosbu svoju?

„Nie, otče môj Abrahám,“ riekol boháč, „lež jestli niekdo z umrelých k nim príjde, tomu verit budú.“

Naposledy čo odpovedal Abrahám?

Jestli Mojžiša a prorokov neposlúchajú, ani tomu neuveria, ktorý by z mrtvých vstal.

Čo sa z toho učif môžeme?

Na jak velikú blaženost sa premeňila bieda bohobojného Lazara, a na jak hroznú pokutu a biedú zemská blaženost bezbožného boháča. Budme teda bohátí lebo chudobní, vždy tak obcuje, aby sme blahoslavenstva nebeského účastnými sa stat mohli.

VEREJNY ŽIVOT JEŽIŠA.

XII. Ježiš v chráme Jeruzalemskom a v noci Nikodém.

Kde vystúpil najprv Ježiš verejne?

V chráme Jeruzalemskom, z ktorého vyhnal predavčov a kupcov, a stoly peňazomienčov vyvrátil, mluviac: „Nečinite z domu Otca môjho dom kpectva.“

Vzbudilo-li veľikú pozornosť prvé verejné Ježiša v chráme vystúpenie?



Prvé verejné vystúpenie Ježiša tak veľikú pozornosť vzbudilo, že sa židia s podiveňím Ježiša pýtali: „Jakéže nám znamenie preukážeš ponevác toto čiňiš;“ a istý z vyššieho rodu pochádzajúci žid, menom Nikodém, ešte tú noc išol k Ježišovi, aby ho o úplnejšie vynaučovanie požiadal.

O čom vynaučoval Ježiš medzi iným Nikodéma?

Ježiš medzi jiným vynaučoval Nikodéma o krste, potrebe vykúpenia a o viere.

XIII. Ježiš pri studni Jakubovej.

S kým sa zišol Ježiš na ceste svojej pri tak rečenej studni Jakubovej, keď sa z Jeruzalema do Nazarétha navracoval?

S jednou samaritániskou ženou, ktorú prosiac od nej vody, medzi jiným o tom vynaučoval: že uče-



nie jeho tak uhasí žížeň duše člověka, jako voda uhasuje žížeň prirodzenú a že ono to mu, kto ho prijme, jak časné tak večné blahoslavenstvo prinese.

O čom ešte vynaučoval Ježiš ženu samaritánsku?

Vynaučoval ju ešte i o tom, že sa Bohu v duchu a v pravde klaňať máme.

Čo jej vyjaval konečne?

To, že je on Messiáš.

Čo čínila na to žena?

Pospiechala do mesta, a vyvolala obyvateľov, ktorí sa aj vybrali k Ježišovi u zavolali ho do mesta, Ježiš sa u nich dva dni zdržoval, vynaučujúc jich, a oňi uverili v ňeho.

Čo sa učíme od Samaritánov?

Abysme rádi pospiechali za timi ktorí nás k Ježišovi volajú.

XIV. Učenie Ježišové v Nazaréthe a na hore.

Kde učil Ježiš prvý ráz verejne?

V Nazarethe, vykládajúc nekteřé seba sa tykajúce slová proroka Izaiáša.

Jako prijali Nazaretháni učenie Ježišové?

Z počiatku sã divili nad ním po krátkom čase ale počali haníť jeho rod, a keď jich Ježiš karhal, natolko sa proti nemu pobúrili, že ho vyhnali z mesta a vyviedli na horu, na ktorej bolo mesto jejich vystavené. Ježiš ale s veľikou vážnosťou prešol z pomedzi nich a sa oddálil.

Kde držal Ježiš svoje najpamatnejšie učenie?

Na jednej hore, kde medzi jiným o tom vynaučoval poslucháčov svojich, že opravdivé blahoslaivenstvo v dobroťe duše záleží; abysme milovali aj našich nepriateľov; abysme dobre číňili tým, ktorí nás nenávidia; abysme nečíňili jiným to, čo my nechceme, aby nám oni číňili; abysme hľadali ponajprv kráľovstvo božie a spravdnosť jeho, a že ostatnie všeccko, čo potrebujeme, nám pridano bude.

XV. Ježiš na loďičke Petrovej.

Čo rozkázal Ježiš Petrovi, vstúpiac jednúc do loďičky jeho?

Aby rozprestrel sieť k loveniu rýb.

Posluchnul-li ho Peter?

Ačkolvek Peter celú noc lovil, a nič nechytil, predca rozprestrel sieť a tolko rýb lapil, že s nimi dve loďičky skoro sa utopily.

Čo sa stalo po tomto zázračnom lovení rýb?

Peter padnul Ježišovi k nohám a zvolal: „Odstup odo mňa, lebo človek hriešný som.“ Ježiš ale ho osmeloval, reknúc: „Neboj sa, od tohoto času budeš ľudí loviť,“ to jest: od tohoto času budeš shromážďovať ľudí do kráľovstva božieho.



XVI. Ježíš a kafarnaumský stotník.

S jakou prosbou odoslal kafarnaumský stotník židovských představených k Ježíšovi?



Kafarnaumský stotník s tou prosbou odoslal židovských k Ježíšovi, aby přišel nemocného jeho sluhu uzdravit.

Vyplnil-li Ježíš stotníkovú prosbu?

Ježíš išol hned' k domu jeho; a keď sa už približoval,

stotník poslal k nemu svojich priateľov, aby sa neunoval do jeho domu, lebo že neni toho hoden. Naposledí prišol sám stotník k Ježišovi a riekol mu: „Páne! nie som hoden, abys vojšol pod strechu moju, ale riekni toľko slovom, a uzdraven bude sluha môj.“

Ozdravel-li nemocný sluha?

Ježiš pochválil vieru stotníkovú a riekol mu: „Staň sa ti podľa viery tvojej!“ A sluha ozdravel v tú hodinu.

XVII. Jairova dcéra a jedna nemocná žena.

S jakou prosbou prišol k Ježišovi Jair predstavený synagôgy?

Aby uzdravil užuž umierajúcu jeho dcéru?

S jakým chýrom prišli, medzitým v ústrety Jairovi jeho sluhovia?

S tým chýrom prišli, že dcéra už zomrela, a aby už aňi neunoval Majstra.

Išol-li predca Ježiš do domu Jairového, a vskriesil-li mrtvú dcéru jeho?

Ježiš išol do domu Jairového u pojmuče devečku za ruku, takto ju oslovil: „Devečka, tebe pravím, vstaň!“ a devečka hned' vstala.

Jako ozdravela jedna už dvanásť rokov krvotok trpiaca žena na ceste, keď išol Ježiš do domu Jairového?

Táto žena silne verila, že ozdravie, keď sa len kraja šiat Ježišových dotkne. S touto dúverou v srdci tak dlúho sa pomedzi ludi predierala, až sa k Ježišovi dostala a šiat jedo sa dotknúť mohla. Ježiš obrátiac sa, pochválil jej vieru a riekol: „Dúfaj dcéro moja, viera tvoja ťa uzdravila.“ A ozdravela žena v tú hodinu.

XVIII. Vyvolenie apoštolov, učedníkov a ustanovenie Petra za hlavu Cirkve.

Jaký rozdiel učinil Ježiš medzi svojimi učedníkami?

Keď bol Ježiš predne celú noc v modlitbe ztrávil, vyvolil dvanásť z učedníkov svojich, ktorých apoštolmi nazval a poslal ich učiť.

Koho vyvolil ešte Ježiš z nasledovníkov svojich?

Ježiš vyvolil ešte sedemdesiat dvoch učedníkov, ktorých posielal po dvoch napred, kam mal sam íť.

Keho ustanovil Ježiš za hlavu Cirkve?

Petra apoštola.

Jako ustanovil Ježiš Petra za hlavu Cirkve?



Keď vyznal jednúc Peter božstvo Ježiša, takto mu odpovedal Ježiš: „Já ale pravím ťebe, že ty si Peter (t. j. skala); na túto skalupostavím Cirkev moju, a brány pekelné nepremôžu ju. A tebe dám

klúče kráľovstva ňebeského. — Čokolvek zaviazesh na zemi, bude zaviazano i na ňebi, a čokolvek rozviazesh na zemi, bude rozviazano aj na ňebi.

XIX. Ježiš a Naimský mláďenec.

S kým sa stretnul jednuc Ježiš pri bráne mesta Naim?

S jedným pohrebom. Jednúc totižto, keď vchá-

zal Ježiš do mesta Naim, niesli von cez mestsku bránu jedného umrlého mládenca.

Kto bol tento mrtvý mládenec?

Jeďinký syn isteľ vdovy.

Jako pošešil Ježiš žalostivú matku?

Vidiac Ježiš žalostivú matku, polutoval ju a riekol k nej: „Nepláč.“ Zastavil potom tých, ktorí niesli mrtvolu, a takto oslovil umrlého: „Mláďenče! tebe pravím, vstaň!“ A mláďenec hned' ožil.

XX. Ježiš nás uči modliť sa.

Modlil-li sa Ježiš často?

Ježiš často celú noc v modlitbe strávil.

Povzbudzoval-li Ježiš veriacich k modlitbe?

Povzbudzoval, ujisťujúc jich, že všetko dobré obsiahnuť možu, jestli v meňe jeho dúverne a stále prosíť budú Otca.

Jakú modlitbu naučil Ježiš učedelnikov svojich?

Tú krásnu modlitbu: „Otče nás“ atď.

XXI. Ježiš s učedelníkami svojimi na búrlivom mori.

Jaké nebezpečenstvo hrozilo jednúe učedelnikom Ježišovým na mori galilejskom?

Ježiš chcel ráz s učedelníkami svojimi cez more galilejské preisť a poňeváč ukonaný bol ustavičným kazaňim celého dňa, na loďi zaspal, a rázom strhnula sa veľká búrlivosť na mori, tak že sa loď topit počínala.



Ulakli-li sa učedelníci ?

Učedelníci sa veľmi ulakli a prebudivše Ježiša, volali k nemu: „Pane! vyslobod' nás, lebo zahineme!“

Jako utíšil Ježiš zbúrené more?

Ježiš povstal a mluvil k učedelníkom svojim: „Čo sa bojíte, vy malej viery!“ a rozkázal vetrom a moru, a hneď tichosť nastala.

XXII. Sv. Ján krstiteľ v žalári a jeho smrť.

Prečo dal Herodes vsadiť sv. Jána krstiteľa do žalára?

Poňeváč ho napomenul, že mu niet dovoleno, manželku bratra svojeho u seba držať.

Jako dokonal život sv. Ján krstiteľ?

Herodes držal jedenráž na deň svojeho naro-

denia veliké hody, na ktorých tañec dcéry Herodiady Salome tak sa mu zalúbil, že jej slub učínil: že čokolvek od neho žiadať bude, obsiahne. Dcéra na radu matky svojej žiadala hlavu Jánovu. Herodes teda dal zotáť hlavu sv. Jánovi, a odevzdal ju dievčaťu.

Čo sa môžeme z tohoto učiť?

Keď tu vidíme padnúť hlavu spravedlivého, na hlave ale zlostného korunu sa blišťať, presvedčiť sa máme, že predca musí byť druhý život, kde zlost pokutu, bohobojnosť ale odplatu obsiahne.

XXIII. Ježiš a päť tisíc ľudí na pušti.

Jak zázračne nasýtil jedenkrát Ježiš päť tisíc ľudí na pušti?

Jedenkrát päť tisíc ľudí nasledovalo Ježiša na púšť; aby učenie jeho slyšali. Ježiš pozhňajúc päť jačmenných chlebov a dve ryby, dal skrze učedníkov medzi nich rozdeliť. A nasýtli sa všetci; s odrobýn ešte dvanásť košov nasbierali.

Čim chce ľud Ježiša urobiť pre tento zázrak?

Králom, ale Ježiš zbadajúc úmysel jejich, utiekol samotný na horu.

XXIV. Premeňenie Pána.

Jako bol premeňený Ježiš v podobe svojej?

Ježiš pojal so sebou Petra, Jakuba a Jána, a vyšol na jednu vysokú horu, kde prijdúc, modlil sa. Medzi modleňím sa náraz tvár jeho rozžiarila jako slunce, rúcho biele zostalo jako sňah, a ukázali sa Mojžiš a Eliáš, mluviac s Ježišom.



Čo na to povedal Peter?

Vidiac toto Peter vo veľkej radosi svojej zvolal: „Pane, dobre ja nám tu byť; jestli chceš, učiňme tu tri stánky, tebe jeden, Mojžišovi jeden, a Eliášovi jeden.“

Čo sa stalo potom?

Jasný oblak jich obklíčil, a tieto slová bolo slyšať z neba: „Tento je syn môj milý, v ktorom sa mi zalúbilo, toho poslúchajte.“

Jako pôsobil hlas tento ňebeský na učedníkov?

Prestrašení týmto nebeským hlasom učedníci, popadali na tváre svoje.

Čo prikázal Ježiš učedníkom svojim o premeňení svojom, keď hory zostupoval?

Aby nikomu nič o tom nemluvili, čo na hore videli, pokiaľ on z mŕtvých nevstane.

XXV. Ježiš medzi maličkými.

S jakým úmyslom priniesli nektoré matky svoje malé deti v Ježišovi ?

Aby jim dal požehnanie svoje. Lež učedníci ich nechceli k Ježišovi pripustiť.



Čo preto povedal Ježiš k učedníkom svojim ?

„Nechajte maličkých ku mne pristúpiť a neodstraňujte ich odo mňa, poňeváť ich je kráľovstvo nebeské.“

Čo učínil potom Ježiš s maličkými ?

Obejmul ich a položivše na ne ruky svoje, požehnal ich.

Čo čínil ešte Ježiš druhýráz s jedným dieťaťom ?

Keď sa jedenráz učedníci Ježišovi o tom dohadovali, kto by bol prednejší, Ježiš vyvolal jedno

dieťa, postavil ho v prostried učedelníkov a riekol: „Amen, amen pravim vám, jestli nebudete takí, jako toto dieťa, nevojdeťe do královstva nebeského.“

Čo si tu môžeme zapamätovať?

1) Jak dobré to musely byť dietky, ktoré Ježiš vzal do náručia a požehnal. Budme aj my tak dobrí, a zajašte požehná nás Ježiš. 2) Nebudme vysokomyselní, ale poňžení, jako to dieťa, ktoré Ježiš v prostried učedelníkov postavil, abysme mohli vojist' do královstva nebeského.

XXVI. Ježiš a sestry Lazarové, Martha a Maria.

U koho sa zdržoval Ježiš najradššej, keď bol v Bethánii?

U Lazara.

Jako prijali jednúc Ježiša Martha a Maria sestry Lazarové?

Maria si hnedky k noham Ježišovým sadla, a počúvala reči jeho; Martha ale usilovala sa slúžiť Pánu.

Čo mluvila Martha, keď videla Mariu pri nohách Ježišových sedieť?

„Páne! či nedbáš na to, že mňa sestra samu necháva slúžiť? povedz jej, aby mi pomáhala.“

Čo povedal Ježiš Marthe?

Martha, Martha! pečlivá si, a o mnoho sa staráš; medzitým jedno je potrebnó; Maria najlepšú čiastku si vyvolila, ktorá jej odňatá nebude.

Čo sa učíme z toho?

Jestli sa mnoho nepotrebných starostí zbaviť, spokojně žit' a spasení být chceme, majme vždy na rozume a v srdci, čo Ježiš Marthe povedal: jedno je potrebnó t. j. slyšanie a zachovávanie slova božieho.

XXVII. Ježiš a mnoho nemocných.

Uzdravil-li Ježiš aj jiných nemocných krom sluhu stotníka a 12 rokov krvotok trpiacej ženy?

Každokolvek Ježiš išol, všade vynášali pred neho mnohých chromých, nemých, slepých, malomocných, ďabolom obsadnutých, ktorých on slovom uzdravoval.

Jakých nemocných uzdravil Ježiš menovite?

1. V Kafarnaume uzdravil jedného šlakom porazeného ktorého v posteli zo strechy pred ňeho zpusťili, keď mu riekol: „Vstaň, vezmi postel tvoju a choď!“

2. V Jeruzaleme pri liečivom rybníku jedného muža, ktorý už 38 rokov nemocný bol.

3. V Jericho jedného žobraka, pytajúc sa ho, čo žiada: „Paňe! aby som videl,“ odpovedal temný; na čo hned' videl.

4. Desať malomocných týmito slovami: „Chodte, ukážte sa kňazom!“

5. Jedného od narodenia temného, učiňivše z prachu blato, s ktorým mu oči potrel a mluvil: „Choď, umi sa v rybníku Siloe.“ Temný sa umyl a videl.

Čo tu môžeme zbadat'?

Jak požehnané bolo zemske putovanie Ježišovo. On život, zdravie rozdával, každokolvek choďil.

XXVIII. Ježiš pri hrobe Lazarovom.

Vzkriesil-li Ježiš niekoho z mrtvých?

Lazara.

Kolko dní ležal Lazar v hrobe?

Štyri dni a už razil.

Jako vzkriesil Ježiš Lazara?

Ježiš sa dal doviest' k hrobu Lazarovému a pozdvihnúc oči, modlil sa, potom zvolal: „Lazare, pod' von!“ a Lazar hnedky vstal.

XXIX. Slavný vchod Ježiša do Jeruzalema.

Kde išol Ježiš s učedníkami svojimi po Lazarovom vzkriesení?

Do Jeruzalema.

Čo predpovedal na ceste?

Že bude zapredán, na smrť odsuđen, ubičován, ukrižován a na tretí deň z mrtvých vstaňe.

Jako prijal Ježiša ľud, keď išol do Jeruzalema na oslici?

Nektorí šaty prestierali na cestu, jiní ratolesti na cestu hádzali a všeci radostným hlasom vyvolávali: „Hosanna synu Dávidovému požehnaný, v méňe Piáne prichádza Hosanna na vysostí!“



Čo predpovedal Ježiš, keď uzrel mesto Jeruzalem?

To, že mesto Jeruzalem neprátel zkaží spolu aj s chrámom, tak že kameň na kameni ňezostane.

XXX. Poslednia večera.

Čo učiňil Ježiš v Jeruzaleme, keď sa veľkonočné sviatky priblížily?

Jedol s učedníkami svojimi veľkonočného baránka; pri ktorej príležitosti s veľkou poníženosťou učedníkom svojim nohy umýval.

Čo učiňil Ježiš po strávení baránka veľkonočného?

Po strávení baránka veľkonočného vzal Ježiš chlieb do svojich svatých rúk, a pozdvihnúc oči k nebesiam, požehnal ho, lámal a dával učedníkom svojim, mluviac: „Vezmite a jedzte toto je telo moje, ktoré sa za vás dáva!“

Čo učiňil ešte ďalej Ježiš?

Potom vzal do rúk kalich s vínom, dieky čiňil a dal učedníkom svojim, reknúce: „Pite z ňeho všeci, lebo toto je krv moja nového zákona, ktorá za mnohých vyliata buďe, k odpúšteniu hriechov.“



AU

A čo rozkázal z ohladu tohoto učedníkom svojim?

Aby to čínilí na jeho pamiatku.

Jakú Sviatosť ustanovil s týmto Ježiš?

Prevelebnú Sviatosť Oltárňu. Tak veľká totižto bola Ježišova láska k nám, že sám seba chcel nám na pamiatku za pokrm pod spôsobom chleba a vína v prevelebnej Sviatosťi Oltárnej zanechať.

XXXI. Umučenie a smrť Ježiša.

Kde išol Ježiš s učedníkami svojimi po poslednej večeri?

Na horu Olivetskú, do zahrady Getsemanskej.

Co učínil medzítým Judáš?

Predal Ježiša za tricať strieborych.

Co sa stalo s Ježišom na hore Olivetskej?

Ježiš na hore Olivetskej, padnúc na tvár, sa modlil, a tak veľká mdloba ho obklíčila, že krvavý pot tiekol z tváre jeho; vtedy prišol anjel a posilňoval ho.



Čo činili učedníci, dokuď sa Ježiš modlil?

Spali; Ježiš ale po dvarázy pretrhnul modlitbu svoju, k nim išol a napomínal jich, reknúce: „Bedlite a modlite sa; abyste neupadli do pokušenia.

Čo sa stalo, keď Ježiš modlitbu dokonal?

Judáš ozbrojeným ludom prišol do zahrady, aby lapil Ježiša a približiac sa k nemu, riekol: „Zdrav buď Majstre!“ a božskal ho.

Dal-li sa lapiť Ježiš?

Ježiš zástupu v ústrety išol a mluvil: že on je ten, kteréhô hladajú. Na čo ulaknutí vojáci na zem padli. Ježiš ale dal sa im lapiť. Potom ho chytili.

Kdo cheel Ježiša brániť?

Peter, ktorý vytiahnul meč a sluhovi majviššieho knaza odťal ucho. Ježiš ale mu zakázal; ucho na miesto svoje položil a zahojil.

Kde viedol zástup Ježiša?

Ponajprv k Annášovi, potom ku Kajfášovi, najvyššiemu kňazovi, u kterého zákonníci a starší z ludu boli shromáždení aby Ježiša na smrť odsúdili.

Našli-li na Ježišovi smrtihodnú vinnu?

Bárs aj falošní svedkovia oproti Ježišovi povstali, predca žiadnu smrtihodnú vinnu na nom ne-nalezli.

Čo sa pýtal naposledý najvyšší kňaz Ježiša?

Je-li on Kristus syn boží.

Čo odpovedal Ježiš?

Ježiš odpovedal: „Ty praviš.“

Čo potom učinil najvyšší kňaz?

Roztrhnul rúcho svoje a riekol: že Ježiš sa Bohu rúhal a preto ho za hodného smrti vyhlásil.

Jako zachádzali s Ježišom sluhovia hlavnej rady?

Sluhovia hlavnej rady plúli na Ježiša, zauškovali ho a posmievali sa mu.

Čo sa stalo s Petrom v dvore Kajfášovom?

Peter na otázku jednej služky Ježiša tri rázy zaprel; ale hriech svôj potom oplakal.

Kde viedli Ježiša od Kajfáša?

Ježiša na úsvite od Kajfáša viedli k Pontskému Pilátovi, rímskému správcovi zemi Júdskej?

Čo vyznal Pilát o Ježišovi?

Pilát Ježiša za nevinného vyhlásil.

Ku komu poslal Pilát Ježiša, keď sa dozvedel, že Ježiš ž Galileji pochádza?

K Herodesovi miestodržiteľovi v Galileji, ktorý na veľkonočný sviatok bol v Jeruzaleme.

Jako zachádzal Herodes s Ježišom?

Herodes Ježiša, pretože mu tento na predloženej otázke neodpovedal, dal obliecť do rúcha poputného a poslal ho nazpät' k pilátovi.

Čo učinil Judás, keď videl, že je Ježiš na smrť odsúdený?

Navrátil kniežatom kňazským tricať strieborných, vyznajúc, že nevinnú krv predal a zo zúfانlivosti sa na strom obesil.

Čo činil potom Pilát s Ježišom?

Dal ho ubičovať, aby žalobníkom dostiučinil; a vojáci uplietli korunu trňovú a vloživše mu ju na hlavu, klaňali sa mu, posmiešne riekajúc: „Zdráv buď králi židovský!“

Jako naviedli židia Piláta, aby jim Ježiša vydal ukrižovať?

Hrozili sa mu, reknúc: „Jestli tohoto prepustiš, nie si priateľ cisara; lebo každý, kto sa kráľom činí, protiví sa cisarovi.“

Čo učinil Pilát k svojemu ospravedlneniu?

Ruky svoje pred ludom umyl a riekol: „Nevinný som já od krve spravdivého tohoto.“

Čo činili židia s na smrť odsúdeným Ježišom?

Vložili kríž na zranené ramena jeho, potom ho

vyviedli na horu Kalváriu Golgota rečenú, kde ho medzi dvoma lotrama na križ pribili.

Jako zachádzali židia s Ježišom na križi vysiaticim?

Vysmievali a potupovali ho.



Čo naproti činil Ježiš na križi?

Pokojne trpel a za nepriateľov sa modil, ríka-
júc: „Otče odpusť im, lebo nevedia čo činia!“

Jako zomrel Ježiš?

Po mnohých mukách zvolal Ježiš: „Otče, do
rúk tvojich porúčam ducha mého!“ V tom skloniv
hlavu, vypustil ducha.

Čo sa stalo pri smrti Ježišovej?

Slunce sa zatmelo, zem sa triasla, opona chrá-
mu sa rozdvojila, skaly sa pukaly, hroby sa otvá-
raly a mrtví vstávali.

Jako to všetko na ľud účinkovalo?

Lud domov idúci v prsá sa bil.

Čo sa môžeme z tohoto učiť?

Abysme sa i my v prsa bili a Ježišovi, ktorý za nás ukrutnú smrť na dreve kríža podstúpil, lásku, poslušnosť a opravdivé polepšenie prisľúbili.

XXXII. Pohrobienie Ježissové.

Kdo pochoval telo Ježišove?

Jozef Arimatejský a Nikodem údovia rady židovskej a potajomní ctitelia Ježiša?

Kde pochovali Ježiša?

V novovykresanom zo skaly hrobe, v ktorom ešte nikdo neležal.

Co činili kniežata kňazské z opatrnosti?

Jeden kameň na hrob navalili, zapečatili a hrob skrze vojakov strážiť dali.

XXXIII. Vzkrišenie Ježišove.

Jaký zázrak sa stal na tretí deň pri hrobe Ježišom?

Ježiš slávne z mrtvých vstal.

Co sa stalo pri z mrtvých vstání Ježiša?

Stalo sa veľké zemetrasenie a anjel Pána medzi veľkým bleskom z neba prišol, kameň odvalil a naň sa posadil.

Co činili strážni vojáci?

Prestrašene do mesta zutekali a vyprávali všetko, čo sa pri hrobe stalo.

Kdo sa najprv zvedel o Ježišom z mrtvýchvstání?

Tie pobožné ženy, ktoré v nedelu za rána k hrobu išly, aby svaté telo Ježišové s drahými masťami pomazaly.



Od koho sa dozvedeli?

Od toho anjela, ktorý pri hrobe sedel.

Verili-li učedníci týmto pobožným ženám, keď jim tieto vyprávaly, že Ježiš z mrtvých vstal?

Neverili, lež Peter a Ján k hrobu sa ponáhľali a presvedčili sa, že Ježiš z mrtvých vstal.

XXXIV. Na ňebestúpenie Ježiša.

Zjavil-li sa často Ježiš po svojom vzkriešení?

Casto. Tak sa zjavil pobožným ženám, ukázal sa viacrázy svojim odedelníkom a ráz výše päťsto osobám.

Kolko dni sa bavil Ježiš na zemi po svojom z mrtvýchvstání?

Štyrícť dní.

Co činil za tento čas Ježiš?

Vynaučoval učedníkov svojich obšírnejšie o tom, čo sa královstva nebeského týka.

Kde a jako vstúpil Ježiš do neba?

Ježiš vyviedol učedníkov svojich na horu Olivetskú, kde jich požehnal a vystúpil do neba. S podivením hladeli apoštolí za Ježišom a zarmútili sa.

Kdo ešil apoštolov?

Dva anjeli sa jim naráz z neba zjavili a tým jich tešili: že Ježiš znovu tak príde, jako ho videli odísť.

SKUTKY APOŠTOLSKÉ.

XXXV. Príchod Ducha svätého.

Co činili apoštolí po Ježišovom do neba vstúpení?

Navrátili sa do Jeruzalema, kde stále v modlitbách očakávali Ducha svätého.



Koho vyvolili za apoštola na miesto Judáša?

Mateja, vloživše naňho ruky svoje modlili sa nad nim.

O koľko dní prišol Duch svätý na apoštolov po Ježišom do neba vstúpení?

O desať dní.

Jako zostúpil Duch svätý na apoštolov?

Nenadále sa stal veľký huk, ktorý prišol na z pôsob tuhého vetra, naplnil celi dom, v ktorom boli apoštoli shromáždzeni a nad každého hlavu ohnivý, jazyk zostúpil. A v tenkrát bol naplnen každý Duchom svätým.

Čo sa na to stalo?

Apoštoli začali rozličnými jazykami mlúvit; a Peter s takým prospechom shromaždenému ľudu. Ježiša ohlašoval, že sa hneď na to tritisíc osob na vieru Kristovú obrátilo.

XXXVI. Zázraky apoštolov.

Jakého nemocného uzdravil Peter ešte toho dna, keď išol s Jánom do chrámu?

Chromého od narodenia svojého, ktorý od nich almužnu pýtal, reknúc k nemu: „Zlata a striebra nemám, lež čo mám, to ti dám; v méne nazaretského Ježiša vstaň hore a chod!“

Uzdravovali-li aj jiných nemocných?

Ľud mal tak veľkú dôveru k apoštolom, že aj nemocných svojich vynášali na cestu, ktorou Peter ísť mal, aby sa jich len tieň jeho dotknul a uzdravení boli.

Vzkriesil-li Peter nekoľko z mŕtvých?

Vzkriesil ženu menom Tabitu; modlivše sa nad ňou, riekol k nej „Tabito vstaň!“

XXXVII. Prenasledovanie apoštolov.

Prenasledovali-li kniežata apoštolov?

Kniežata kňazské dali lapiť apoštolov, a jich uvrhli do žolára.

Jako boli apoštoli zo žalára vyslobodení?

Anjel Pána zjavil sa jim v noci a vyviedol jich zázračne zo žalára, mluviac k nim, aby išli do chrámu a ohlašovali Ježiša.

Co činili kniežata kňazské, keď sa zvedeli, že bár aj dvere žalára sú zavreté a strážníci pred dverami stoja. predca apoštolia ľud v chráme vynaučujú?

Povolali jich znovu pred súd a ubičovali, naloživše jim, aby nemluvili viac v méne ukrižovaného Ježiša.

Jak zňášali apoštoli toto ubičovanie

Radovali sa, že boli hodni pre meno Ježiša potupu trpieť.

XXXVIII. Prví kresťania a v Jeruzaleme.

Jako žili prvi kresťania v Jeruzaleme?

Zotrúvali v modlitbe a v lámaňi chleba t. j. v prijímaní Oltárnej Sviatosti Mnohí z nich predali statky svoje a cenu odovzdali apoštolom, aby ju obrátili k obecnému dobrému veriacich.

Jako pochodil Ananiáš a jeho manželka?

Aj tito predali svoje role; ale len čiastku ceny odevzdali Petrovi, ľuhavše, že je to vŕsecka cena roli Petro obadva náhlou smrťou zomreli.

XXXIX. Jahňovia.



Kdo boli Jahňovia?

Jahňovia boli pobožní mužovia, kterých apoštoli vyvolili k tomu, aby mali starosť o vyživenie veriacich, a aby jim pomáhali pri službách božich.

Kolko bolť takých mužov?

Takýchto mu-

žov bolo sedem. Takýto jaheň bol medzi jinými aj svätý Štefan.

Čo čítame vo sv. písme o sv. Stefanovi?

Ponevác napomínal židov a jim domlúval, roz-
hnevali sa na neho a ukamenovali ho. Svätý Štefan
na príklad Ježiša modlil sa za svých nepriateľov.

XL. Svätý Pavel apoštol.

Jako zachádzal s kresťanmi?

Prenasledoval jich nemilosrdne ze mesta do
mesta.

Čo sa s nim stalo na ceste, keď išol do Damašku s tým úmy-
slom, aby odtud kresťanov sviazaných odviedol do Jeruzalema?

Obklíčil ho naráz veľký blesk, ktorý ho z koňa
na zem zrazil a tieto slová z neba slyšal: „Saule,
Saule! prečo mňa prenasleduješ? Já som Ježiš, kte-
rého prenasleduješ!“

Čo sa stalo potom?

Saul riekol: „Pane! čo chceš abych činil?“ od-
povedal Ježiš: „Vstaň, id' do mesta, tam ti povedia,
čo činiť máš.“

Jako sa dostal Saul do mesta?

Saul od prevelkého blesku oslepnul, preto ho
jeho priatelia do mesta doviedli.

Čo činil Saul v meste Damašku?

Saul v meste za tri dni ani nejedol, ani nepil,
ale sa ustavične modlil. Potom na rozkaz boží priš-
sol k nemu učedelník menom Ananiáš a ruky své
na neho vložil, na čo Saul znovu prehlednul, a bol
pokrstený.

Jako sa menuje Saul od téj doby v sv. písme?

Pavel.

Kde sa jako zastával úrad svoj apoštolský sv. Pavel po svém
obrátení?

Svätý Pavel po svém obrátení stal sa najhor-

livejším kazateľom viery Kristovej. Pochodil Aziu, Macedoniu, Récko a jiné mnohé krajiny a všade ohlašoval Ježiša s najlepším prospechom.

Činil-li Pán Boh zázraky aj skrze sv. Pavla?

Činil. Tak v Listre uzdravil jedného chromého reknúc k nemu: „Postav sa rovno na nohy.“ V Troade vzkriesil jedného mládenca, ktorý sa bol zabil, keď padnul z tretieho poschodia.

Trpel-li nečo svätý Pavel?

Svätý Pavel mnoho trpel. Prenasledovali ho židia a pohania. Jedenkrát ho skoro ukamenovali, trikrát bol bičován, uvržen do zalára; ale jeho Duha nič nemohlo zraziť; jemu bol Ježiš všECKO vo všem.

Jako zachádzali židia naposledy so sv. Pavlom?

Keď sv. Pavel učil ľud v chráme Jeruzalemskom, oborili sa na neho židia a skoro ho zabili; on ale bol z ruk jejich vyslobodený a do Cesarei odvedený; odkiaľ ho do Rímu na lodi odviezli.

Čo sa stalo so sv. Pavlom v Ríme?

Svätý Pavel bol dva roky v Ríme vo väzení; Ježiša však predca mohol s úplnou slobodou hlásať.

Jato zišli zo sveta sv. Peter a Pavel?

Svätého Petra dal Nero rímský cisár ukrižovať podľa jeho vôli s hlavou dolu: svätého Pavla ale dal ten jistý cisár zotáť.

Čo spomína sv. písmo o jiných apoštoloch?

Aj jiní apoštolovia najviac mučedelníctvo podstúpili, keď Ježiša Krista ohlašovali v rozličných častiach sveta.

S týmto sa skončujú děje biblické.

MODUS MINISTRANDI.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti
Amen.

Sac. Introibo ad altare Dei.

Min. Ad Deum qui laetificat juventutem meam.

Sac. Judica me Deus, et discerne causam meam;
de gente non sancta, ab homine iniquo et doloso
erue me.

Min. Quia tu es, Deus, fortitudo mea. Quare
me repulisti; et quare tristis incedo, dum affligi
me inimicus.

Sac. Emitte lucem tuam, et veritatem tuam,
ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem san-
ctum tuum, et in tabernacula tua.

Min. Et introibo ad altare Dei, ad Deum, qui
laetificat juventutem meam.

Sac. Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus
Quare tristis es anima mea, et quare conturbas me?

Min. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor
illi; salutare vultus mei, et Deus meus.

Sac. Gloria Patri et Filio, et Spiritui Sancto.

Min. Sicut erat in principio, et nunc et semper
et in saecula saeculorum. Amen.

Sac. Introibo ad altare Dei.

Min. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Sac. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Min. Qui fecit coelum et terram.

Sac. Confiteor Deo omnipotenti . . . orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Min. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam aeternam.

Sac. Amen.

Min. Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper virginis, beato Michaëli archangelo, beato Joanni Baptistæ, sanctis apostolis Petro et Paulo omnibus Sanctis, et tibi Pater! quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa! Ideo precor beatam Mariam semper virginem, beatum Michaëlem archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Sac. Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris perducatur vos ad vitam aeternam.

Min. Amen.

Sac. Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

Min. Amen.

Sac. Deus tu conversus vivificabis nos.

Min. Et plebs tua, laetabitur in Te.

Sac. Ostende nobis, Domine! misericordiam tuam.

Min. Et salutare tuum da nobis.

Sac. Domine exaudi orationem meam.

Min. Et clamor meus ad te veniat.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Kyrie eleison.

Min. Kyrie eleison.

Sac. Kyrie eleison.

Min. Christe eleison.

Sac. Christe eleison.

Min. Christe eleison.

Sac. Kyrie eleison.

Min. Kyrie eleison.

Sac. Kyrie eleison.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Per omnia saecula saeculorum.

Min. Amen.

Min. (Finita epistola) Deo gratias.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Sequentia sancti Evangelii secundum.

Min. Gloria tibi Domine.

Min. (Finito Evangelio) Laus tibi Christe.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Orate fratres!

Min. Suscipiat Dominus hoc Saërificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiae suae sanctae.

Sac. Per omnia saecula saeculorum.

Min. Amen.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Sursum corda.

Min. Habemus ad Dominum.

Sac. Gratias agamus Domino Deo Nostro.

Min. Dignum et justum est.

Sac. Per omnia saecula saeculorum.

Min. Amen.

Sac. Et ne nos inducas in tentationem.

Min. Sed libera nos a malo.

Sac. Per omnia saecula saeculorum.

Min. Amen.

Sac. Pax Domini sit semper vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Per omnia saecula saeculorum.

Min. Amen.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Ite Missa est, vel: Benedicamus Domino.

Min. Deo gratias.

Sac. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et
Filius et Spiritus Sanctus.

Min. Amen.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Initium, vel Sequentia sancti Evangelii
secundum.

Min. Gloria tibi Domine.

Min. Deo gratias.

Gallan

John

Pal

Stewart
Andrews

Ústredná pedagogická knižnica
pri Štátnom pedagogickom ústave
v Bratislave.

P 28.904